

X DNI X KUKURYDZY

WOJEWÓDZTW MAZOWIECKIEGO I ŁÓDZKIEGO

5 października 2008 r.

SKRZELEW, gm. TERESIN, pow. SOCHACZEW

ROLNIK MAZOWIECKI **PORADNIK** rolniczy **DZIERŻAWCA** Poradnik gospodarski **WIADOMOŚCI ROLNICZE** POLSKA **Polska Wieś** www.wrp.pl

AGROmechanika **AGROSERWIS** nowoczesna uprawa **Raport Rolny** **ECHO** www.Rolnictwo.com.pl **Magazyn Rolniczy** **Ogrodnik**

Radio 1 **fama** **FM** **Radio 2** **Radio 3** **Radio 4** **Radio 5** **Radio 6** **Radio 7** **Radio 8** **Radio 9** **Radio 10** **Radio 11** **Radio 12** **Radio 13** **Radio 14** **Radio 15** **Radio 16** **Radio 17** **Radio 18** **Radio 19** **Radio 20** **Radio 21** **Radio 22** **Radio 23** **Radio 24** **Radio 25** **Radio 26** **Radio 27** **Radio 28** **Radio 29** **Radio 30** **Radio 31** **Radio 32** **Radio 33** **Radio 34** **Radio 35** **Radio 36** **Radio 37** **Radio 38** **Radio 39** **Radio 40** **Radio 41** **Radio 42** **Radio 43** **Radio 44** **Radio 45** **Radio 46** **Radio 47** **Radio 48** **Radio 49** **Radio 50** **Radio 51** **Radio 52** **Radio 53** **Radio 54** **Radio 55** **Radio 56** **Radio 57** **Radio 58** **Radio 59** **Radio 60** **Radio 61** **Radio 62** **Radio 63** **Radio 64** **Radio 65** **Radio 66** **Radio 67** **Radio 68** **Radio 69** **Radio 70** **Radio 71** **Radio 72** **Radio 73** **Radio 74** **Radio 75** **Radio 76** **Radio 77** **Radio 78** **Radio 79** **Radio 80** **Radio 81** **Radio 82** **Radio 83** **Radio 84** **Radio 85** **Radio 86** **Radio 87** **Radio 88** **Radio 89** **Radio 90** **Radio 91** **Radio 92** **Radio 93** **Radio 94** **Radio 95** **Radio 96** **Radio 97** **Radio 98** **Radio 99** **Radio 100**

PIONEER.
A DUPONT COMPANY

PAŹDZIERNIK 2007

Październik 2007

PIONEER

Moje notatki z pokazów polowych

**NOWE ODMIANY
W 2008**

Do zapamiętania:

PR39F58 – dobrze plonuje

PR38F70 – wysokie plony
na południu Polski

PR39K13, PR39T13, PR38V12
- nowe odmiany, muszą spróbować

specjalny program kiszonkowy
- mają atrakcyjne ceny!

Rabat na inokulanty
za zakup nasion

*nie mogę zapomnieć
o wczesnym zamówieniu (rabat!!!)*

Zamówienia z rabatem
do 28 lutego 2008

Prosimy o kontakt z naszymi komisantami
lub promotorami.

Aktualne wyniki
doświadczeń Pioneer'a:
www.pioneer.com/poland

Pioneer Hi-Bred Northern Europe
Sales Division GmbH Oddział w Polsce
Swadzim, ul. Poznańska 16, 62-080 Tarnowo Podgórne, Tel./Fax 061 816 20 68
Internet: www.pioneer.com/poland e-mail: biuro@pioneer.info.pl

PIONEER
A DUPONT COMPANY

Ten rok to rok wyjątkowy, obchodzimy JUBILEUSZOWE
X DNI KUKURYDZY WOJEWÓDZTW MAZOWIECKIEGO
I ŁÓDZKIEGO.

Gorąco zapraszamy wszystkich. Każdy znajdzie coś dla siebie. Rolnicy zobaczą i ocenią zbiór z poletek doświadczalnych, wybiorą najszersze wystawiennicze oraz najlepszy pokaz użytkowania maszyn, przy tej okazji mogą wylosować nagrodę publiczności. Dla pań przygotowane są stoiska z bylinami, kwiatami i różnymi innymi akcesoriami do przydomowych ogrodów.

Docenimy najlepszych w wielu kategoriach, mamy do wręczenia prawie 30 pucharów.

Kukurydza jest rośliną przyszłości. To pasza, to warzywo, to roślina ozdobna, ale również to biopaliwa, to biotechnologia, która daje nam rolnikom nowe szanse i produkcję żywności zdrowszej od produkowanej metodami konwencjonalnymi. Jestem przekonany, żeby te wszystkie elementy dobrze wykorzystać to musimy poznać dokładnie technologię, wprowadzać nowości, aby sprostać bardzo ostrej konkurencji w Europie i na świecie. Najważniejszy dla rolników jest element opłacalności, a z tym w ostatnim czasie nie jest najlepiej.

Zaprosiliśmy przedstawicieli nauki, aby można było zdobyć bezpośrednio bardzo ważną wiedzę teoretyczną.

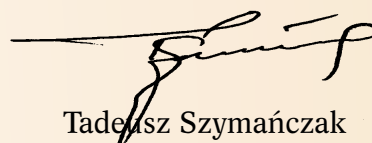
Niezmiernie cieszę się, że z każdym rokiem mamy coraz większe doświadczenie i coraz lepiej rozumiemy potrzeby rolników uprawiających kukurydzę – prezentując nowe osiągnięcia nauki i techniki, ale też mówimy o nowych zagrożeniach, które mogą decydować o uprawie kukurydzy w Polsce.

Aby tę imprezę można było zorganizować do współudziału i współorganizowania zaprosiliśmy Ministra Rolnictwa, dwóch wojewodów, dwóch marszałków i pięciu starostów, zwróciliśmy się również o objęcie patronatu i ufundowanie pucharów.

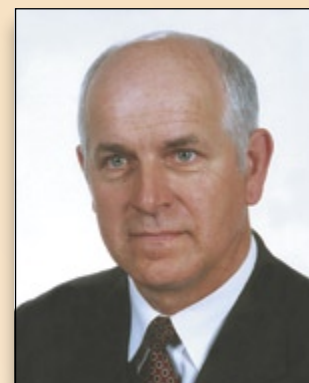
Pamiętamy, że w latach 70-tych pionierem i popularyzatorem uprawy kukurydzy w tym rejonie był Stefan Grzybek z RSP „Przyszłość” Teresin. Wykorzystując jego doświadczenia Związek Rolników Indywidualnych „Solidarność” podjął trud kontynuowania tego dzieła, później dołączył Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Skierniewicach a także Izba Rolnicza.

Wszystkim życzymy miłego pobytu na gościnnej ziemi teresińskiej.

Z wyrazami szacunku
Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego

Tadeusz Szymańczak

PATRONI HONOROWI

WOJEWODA MAZOWIECKI

Wojewoda Mazowiecki

Szanowni Państwo,

Mazowsze to najdynamiczniej rozwijający się region w kraju i jednocześnie region, w którym rolnictwo odgrywa bardzo istotną rolę. Użytki rolne zajmują ponad 67 % powierzchni województwa. Niebagatelna liczba osób żyje tu i utrzymuje swoje rodziny z uprawy ziemi, hodowli zwierząt, produkcji owoców i warzyw.

Wejście Polski do Unii Europejskiej znacznie przyspieszyło procesy restrukturyzacyjne i modernizacyjne mazowieckiej wsi. Dzięki unijnym funduszom wiele gospodarstw zmieniło swe oblicze. W wielu dokonana się pokoleniowa zmiana; postawiono na postęp i konkurencyjność. Rośnie ilość gospodarstw, które uzyskały certyfikat gospodarstw ekologicznych. Rozwija się agroturystyka i przetwórstwo. Przykłady tych pozytywnych zmian można by mnożyć.

W niektórych gminach z uwagi na uwarunkowania glebowo-klimatyczne wyraźnie daje się zauważyć swoista specjalizacja produkcji rolnej: w gminach centralnych dominuje zdecydowanie produkcja warzyw na chłonny, warszawski rynek, rejon grójecko-warecki i radomski to tradycyjnie już sadownictwo i produkcja owoców miękkich, okolice Ostrołęki, gdzie przeważają użytki zielone, to chów bydła i produkcja mleka, w Ciechanowskim obserwujemy dużą koncentrację produkcji drobiarskiej, w Płockiem upraw zbożowych i przemysłowych (buraki, rzepak), gminy siedleckie słyną z produkcji mleczarskiej, wspaniałych miodów, tuczu trzody chlewnej, w gminach Potworów, Odrzywół, Przytyk, Radzanów na dużą skalę podjęto uprawę papryki.

Kukurydzianym zagłębiem stała się z kolei gmina Teresin. Niemała w tym zasługa Organizatorów Dni Kukurydzy Województw Mazowieckiego i Łódzkiego w Skrzelewie, którzy od 10 już lat służą rolnikom radą i pomocą. Korzystając z okazji jubileuszowego święta chciałbym wyrazić moje uznanie i podziękować wszystkim tym osobom i instytucjom, szczególnie Mazowieckiej Izbie Rolniczej, Instytutowi Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie oraz Mazowieckiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego, za profesjonalizm w popularyzowaniu kukurydzy, doskonalenie technologii jej uprawy, wskazywanie zagrożeń, jak również za działania integrujące środowisko producentów kukurydzy w regionie.

Jacek Kozłowski

Wojewoda Mazowiecki

PATRONI HONOROWI

Marszałek Województwa Mazowieckiego

Szanowni Państwo,
Drodzy Producenci Kukurydzy

Chciałbym serdecznie podziękować za zaproszenie na X-te, jubileuszowe Dni Kukurydzy. Cieszę się bardzo, że po raz kolejny mogę włączyć się w organizację święta, wieńczącego trud producentów kukurydzy z terenów województw: mazowieckiego i łódzkiego. Dzisiejsze spotkanie stanowi także okazję do dokonania podsumowania minionego roku, wypełnionego ciężką pracą, która przyniosła zadowalające efekty. Świadczą o tym wzrastające z roku na rok plony kukurydzy. Jesteśmy dumni, że wysiłek rolników przynosi tak wspaniałe rezultaty. To dowód potwierdzający tezę, że rolnictwo na naszych terenach rozwija się coraz lepiej. Osiągnięcie takiego wyniku zawdzięczamy także zaangażowaniu lokalnych władz i pracowników samorządowych, którzy pomagają rolnikom w załatwianiu ich codziennych problemów.

Słowa uznania należą się także Gminie Teresin, która już po raz dziesiąty jest gospodarzem Dni Kukurydzy województw: mazowieckiego i łódzkiego. To święto przyczyniło się do spopularyzowania uprawy kukurydzy. Stanowi także okazję do wymiany doświadczeń między rolnikami oraz ułatwia zdobycie wiedzy na temat najnowszych metod uprawy i ochrony tej cennej dla rozwoju gospodarki rośliny.

Życzę wszystkim rolnikom, uprawiającym kukurydzę udanych plonów w latach następnych. Mam nadzieję, że przyszedł rok okaże się pomyślny, a kolejne Dni Kukurydzy będą okazją do równie optymistycznych podsumowań i refleksji.

Adam Struzik

Marszałek Województwa Mazowieckiego

Marszałek Województwa Łódzkiego

Szanowni Państwo

Region łódzki, a szczególnie jego stolica, tradycyjnie kojarzone są z przemysłem włókienniczym, który powstał na ziemi łódzkiej w XIX wieku. Historia województwa nierozzerwalnie wiąże się również z centralnym położeniem w samym sercu kraju oraz potencjałem rolniczym, który wpłynął na ukształtowanie kierunków rozwoju gospodarczego regionu.

Obraz gospodarczy województwa łódzkiego na przełomie wieków ulegał przemianom. Rolnictwo, obok przemysłu, jest dziś ważnym potencjałem ekonomicznym regionu. Bazą produkcji rolniczej jest 1,25 mln ha użytków rolnych, które stanowią prawie 70% powierzchni ogólnej województwa. Wskaźnik udziału gruntów ornych w strukturze użytków rolnych wynosi 80,7% i jest wyższy o 4% od wskaźnika krajowego. Produkcja roślinna stanowi wiodący kierunek dla 32,6% gospodarstw, wobec 32,9% średniej krajowej. Natomiast więcej niż w kraju (19,9%), bo 21,5% gospodarstw, jako wiodący kierunek wskazuje na produkcję zwierzęcą. Ponad 55% gospodarstw gros swojej produkcji przeznaczają na sprzedaż (w kraju tylko 45,7%).

Jednym z podstawowych kierunków upraw roślinnych jest m.in. kukurydza, odznaczająca się wysoką plennością i wszechstronnym użytkowaniem. Obecnie obserwuje się w Polsce znaczny wzrost zainteresowania kukurydzą jako rośliną pastewną. Głównym kierunkiem uprawy tej rośliny jest przetworzenie jej na kiszonkę. Duże znaczenie ma uprawa kukurydzy na ziarno, które stanowi cenny komponent mieszanek paszowych. Kukurydza może być również ważnym źródłem odnawialnych surowców dla przemysłu energetycznego przy produkcji biogazu, dlatego coraz częściej uprawa roślin na cele przemysłowe zyskuje preferencje prawne i finansowe.

Jestem przekonany, że prezentowane podczas X Dni Kukurydzy Województw Mazowieckiego i Łódzkiego osiągnięcia nauki i techniki, dotyczące nowoczesnej uprawy i zbioru, pozwolą na zwiększenie efektywności upraw kukurydzy na terenie obydwu województw. Dodatkowo umiejętne korzystanie ze środków unijnych w latach 2007-2013 będzie miało znaczący wpływ na zwiększenie wydatków inwestycyjnych przeznaczonych na nowoczesny sprzęt do uprawy i zbiorów.

Wszystkim uczestnikom X Dni Kukurydzy Województw Mazowieckiego i Łódzkiego życzę efektywnych rozmów, wymiany doświadczeń i wielu dalszych sukcesów przyczyniających się do rozwoju gospodarczego regionów i całego kraju.

Marszałek Województwa Łódzkiego

Tadeusz Szymańczak

POLSKIE IZBY ROLNICZE

*Tworzymy
wspólnie
przyszłość wsi*

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH
00-930 WARSZAWA UL. WSPÓLNA 30
TEL.: (022) 623 21 65 FAX: (022) 623 11 55
e-mail: sekretariat@krir.pl

www.krir.pl

Polskie Izby Rolnicze Szansą dla wsi

Podstawą prawną funkcjonowania samorządu rolniczego w Polsce jest ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2002r. Nr 101, poz. 927, Nr 113, poz. 984 oraz Nr 153, poz. 1271), która weszła w życie z dniem 5 kwietnia 1996 r.

Członkami samorządu rolniczego z mocy prawa są osoby fizyczne i prawne będące podatnikami podatku rolnego, podatku dochodowego od osób fizycznych i od osób prawnych z działów specjalnych produkcji rolnej oraz członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych posiadający wkłady gruntowe w tych spółdzielniach.

Jednostkami organizacyjnymi samorządu rolniczego są izby rolnicze posiadające osobowość prawną. Terenem działania izby rolniczej jest obszar województwa.

Krajową reprezentacją wszystkich izb rolniczych jest Krajowa Rada Izb Rolniczych. W skład Krajowej Rady wchodzi prezesi izb rolniczych oraz po jednym delegacie z każdej izby wybranym przez walne zgromadzenie. Krajowa Rada jak każda z wojewódzkich izb rolniczych posiada osobowość prawną.

Do zadań izb, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o izbach rolniczych, należy w szczególności:

- sporządzanie analiz, ocen, opinii i wniosków z zakresu produkcji rolnej oraz rynku rolnego i przedstawianie ich organom administracji rządowej i samorządu terytorialnego,
- występowanie do organów administracji rządowej w województwie i organów samorządu terytorialnego z inicjatywą w zakresie regulacji prawnych dotyczących rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych oraz opiniowanie projektów tych przepisów,
- prowadzenie działań na rzecz tworzenia rynku rolnego oraz poprawy warunków zbytu produktów rolnych i produktów rolnych,
- prowadzenie analiz kosztów i opłacalności produkcji rolnej,
- gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji gospodarczych na potrzeby producentów rolnych oraz innych przedsiębiorców,
- doradztwo w zakresie działalności rolniczej, wiejskiego gospodarstwa domo-

wego oraz uzyskiwania przez rolników dodatkowych dochodów,

- podejmowanie działań na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi oraz poprawy struktury agrarnej,
 - podnoszenie kwalifikacji osób zatrudnionych w rolnictwie,
 - prowadzenie listy rzeczoznawców oraz przyznawanie tytułów kwalifikacyjnych w zakresie rolnictwa, na zasadach określonych w odrębnych przepisach,
 - kształtowanie i upowszechnianie zasad etyki i rzetelnego postępowania w działalności gospodarczej,
 - działanie na rzecz podnoszenia jakości środków i urządzeń stosowanych w działalności rolniczej oraz na rzecz poprawy warunków pracy i bezpieczeństwa w rolnictwie,
 - współdziałanie z jednostkami prowadzącymi szkoły rolnicze, wspieranie ich działalności, inicjowanie powstawania nowych szkół i zmian w programach nauczania oraz współorganizowanie praktyk,
 - kształtowanie świadomości ekologicznej producentów rolnych,
 - inicjowanie działań mających na celu powoływanie i wspieranie zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych i leśnych,
 - działanie na rzecz poprawy jakości produktów rolnych,
 - promowanie eksportu produktów rolnych,
 - rozwijanie współpracy z zagranicznymi organizacjami producentów rolnych,
 - współpraca z administracją publiczną w zakresie ochrony środowiska, zdrowia i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.
- Izby mogą ponadto wykonywać zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, przekazane ustawami lub na podstawie porozumień z właściwymi organami administracji rządowej, a także realizować zadania przekazane w drodze porozumienia przez organy samorządu terytorialnego z zakresu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego (art. 5 ust. 2 i 3 ustawy o izbach rolniczych). Zadania zlecone izbom są wykonywane przez nie po zapewnieniu koniecznych środków finansowych przez administrację rządową lub samorządową.

PATRONI HONOROWI

Powiat Płocki „najpiękniejszy na Mazowszu”

Powiat płocki to piękna kraina położona w zachodnio – północnej części Mazowsza, niemalże w samym sercu kraju, nad szeroko rozpostartą Wisłą. Obszarem obejmuje 1799 km², na którym żyje ponad 106 tys. mieszkańców.

W jego granicach znajduje się 15 gmin, okalających Płock – miasto na prawach powiatu. Przez teren powiatu przebiegają ważne drogi krajowe Nr 60, 62, 60 i 10.

Gminy są zwodociągowane i wysoko zaawansowane w budowaniu sieci kanalizacyjnej.

Ziemski powiat płocki to przede wszystkim rolnictwo. Nasze żyzne pola rodzą zdrowe zboża i warzywa, a zadbane sady i plantacje – dorodne owoce. Szczycimy się dobrymi plonami z upraw żyta, pszenicy, rzepaku, buraków, kalafiorów, malin i truskawek. Liczne gospodarstwa oferują ekologiczne warzywa, owoce, sery oraz chleb wypiekany wg tradycyjnych receptur.

Przodujemy na Mazowszu w hodowli bydła i tuczników.

Powiat Płocki jest otwarty na przyjęcie inwestorów i zaprasza do rozwijania przedsiębiorczości, szczególnie w sektorze przechowalnictwa i przetwórstwa płodów rolnych. Na naszym terenie działa blisko 5 tys. podmiotów gospodarczych, głównie zajmujących się handlem i usługami.

Powiat znacznie inwestuje w infrastrukturę drogową i budowę chodników. Wspiera również inicjatywy na rzecz bezpieczeństwa drogowego, w tym budowę ścieżek rowerowych, szczególnie na trasach atrakcyjnych tu-

rystycznie. A takich terenów u nas nie brakuje. Naturalnie płynące rzeki wiją się meandrami, a liczne jeziora tworzą doskonałe warunki dla miłośników żagli i sportów wodnych.

Stado Ogierów w Łącku zaprasza na wczasy w siodle oraz na zawody jeździeckie i pokazy wołyżerki o międzynarodowej randze. Warto zwiedzić piękny, zabytkowy obiekt stadniny, gdzie hodowane są konie szlachetnej rasy. Do wypoczynku zachęcają hotele i ośrodki wypoczynkowe wokół jezior i wśród lasów zasobnych w grzyby, jagody i borówki, a także w zwierzynę łowną.

Smakoszom oferujemy staropolskie zdrowe i sielskie jadło w gospodarstwach agroturystycznych, smaczne mięsiva i ryby komponowane w zestawach ziół i przypraw z mazonwieckich łąk.

Zróźnicowany, atrakcyjny teren nad jeziorami i wzdłuż Wisły sprzyja inwestowaniu w turystykę, bazę hotelową, gastronomię, rekreację i rozrywkę.

Powiat płocki dysponuje świetną bazą szkolną na wszystkich szczeblach edukacji oraz doskonale urządzonymi domami pomocy społecznej.

Szczycimy się posiadaniem wyróżnieniami i tytułami: „Promotor Ekologii”, „Samorząd przyjazny oświacie”, „Powiat otwarty na fundusze strukturalne”. Uzyskane wyróżnienia świadczą o aktywności naszego powiatu w dziedzinie ochrony środowiska, edukacji oraz pozyskiwaniu funduszy strukturalnych UE.

Piękna jest Ziemia Płocka zasobna w walory krajobrazowe, przyrodnicze i gospodarcze.

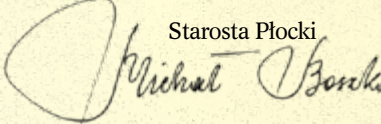
Będziecie Państwo oczarowani współistnieniem wielkiego przemysłu petrochemicznego PKN ORLEN i Przedsiębiorstwa Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń” z naturalnym otoczeniem wód, lasów, zwierzyny łownej i rozśpiewanego ptactwa.

Gościnna jest Ziemia Płocka dla swoich mieszkańców, turystów, przyrodników oraz potencjalnych inwestorów krajowych i zagranicznych.

Z naszej inicjatywy zrealizowaliśmy 4 doroczne edycje konkursu dla przedsiębiorców powiatu płockiego „O Kryształowy Kokos Roku” Starosty Płockiego.

W ostatniej edycji tytuł „Firmy Roku 2008” oraz Kryształowe Kokosy otrzymali:

- w kategorii produkcji – Zakład Obsługi Technicznej Przemysłu Rolno-Przetwórczego „PEK-MONT” w Bielsku
- w kategorii usług – BEM Brudniccy Sp. j. w Mirosławiu, gmina Słupno
- w kategorii średnich przedsiębiorstw – ALMARES A.G. Sp. z o.o. w Rogozinie, gmina Radzanowo
- w kategorii małych przedsiębiorstw – Gospodarstwo Rolne i Agroturystyczne w Borowicach, gmina Bodzanów

Starosta Płocki

Powiat Sochaczewski

Szanowni uczestnicy i organizatorzy X Dni Kukurydzy Województwa Mazowieckiego i Łódzkiego

Państwa zaproszenie na jubileuszowe - X Dni Kukurydzy sprawiło mi dużą przyjemność. Tradycyjnie już spotykamy się w pierwszą niedzielę października na święcie producentów kukurydzy a jednocześnie święcie wszystkich rolników. Tegoroczna edycja jest jubileuszowa i jak każdy jubileusz skłania do podsumowań osiągnięć i dorobku. Patrząc wstecz trudno nie zauważyć jaką ewolucję przez to dziesięciolecie przeszła Państwa impreza oraz całe polskie rolnictwo. Kiedy zaczynaliście Polska nie była członkiem Unii Europejskiej. Nieznane budziło obawy. Wszyscy z niepokojem myśleliśmy o tym, czy polska wieś poradzi sobie z konkurencją wysokorozwiniętego rolnictwa „starej” Unii. Dziś wydaje się, że polski gospodarz w zdecydowanej większości tę konkurencję wygrywa. Jest to

możliwe dzięki jego pracowitości, ofiarności i podejściu do wykonywanej pracy. Owoce Waszej pracy są poszukiwanym i bardzo cenionym towarem w sklepach całej Europy jako produkty o wysokiej jakości. Podsumowując rozwój imprezy, która nas tu zgromadziła, trzeba docenić jej rolę promocyjną na rzecz gminy Teresin i całej Ziemi Sochaczewskiej. Z pewnością dzisiejsze święto przyczyniło się do tego, że Gmina Teresin stała się liderem w uprawie kukurydzy. Należy w tym miejscu docenić Mazowiecką Izbę Rolniczą oraz Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie pracujących na rzecz rolnictwa. Dzięki ich działalności możliwe jest podnoszenie efektywności gospodarowania i dostosowywanie polskiego rolnictwa do wymogów unijnych.

Kończąc, chciałbym pogratulować organizatorom wytrwałości w propagowaniu uprawy kukurydzy i życzyć, by w następnych latach impreza objęła swym zasięgiem większą liczbę województw. Szczególne słowa podziękowań i głębokiego szacunku pragnę skierować do rolników, bo to oni są głównymi bohaterami dzisiejszego święta. Ich codzienny trud i wysiłek, wylany pot, codzienne zmaganie z przeciwno-

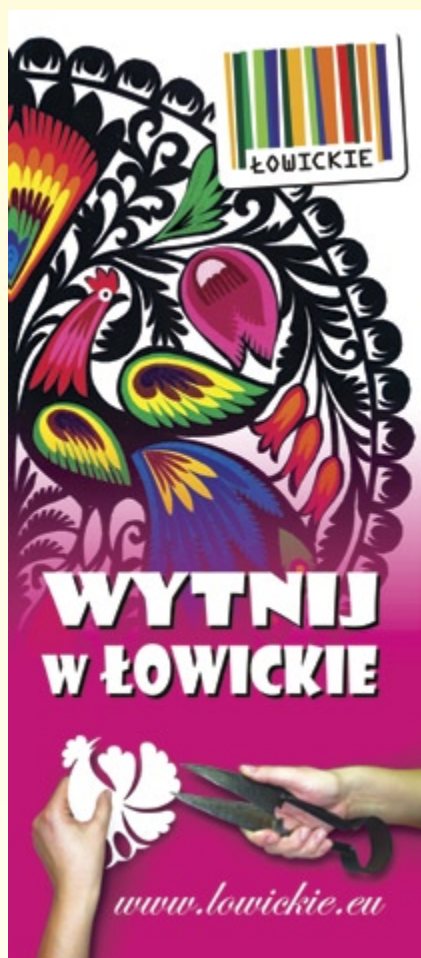

ściami natury i kłopotami dnia powszedniego zasługują na wyjątkowe uznanie.

Wszystkim życzę zadowolenia i satysfakcji z udziału w X Dniach Kukurydzy. Wystawcom korzystnych kontraktów, organizatorom, by nic nie zakłóciło przebiegu imprezy, rolnikom by „złoto Ameryki” zamieniło się w złote w ich portfelach, a wszystkim zwiedzającym wspaniałej pogody i udanych zakupów.

Starosta Sochaczewski
Tadeusz Koryś

PATRONI HONOROWI

Powiat Łowicki

POWIAT ŁOWICKI ZAPRASZA

„Łowickie” to niezwykła kraina na Mazowszu. Była natchnieniem Fryderyka Chopina, jej urodę utrwalił na swych obrazach, urodzony w Boczkach pod Łowiczem Józef Chełmoński, zaś laureat Nagrody Nobla Władysław Reymont opisał życie Księżaków w swej epopei „Chłopi”. Położone między Łodzią a Warszawą, było świadkiem ważnych wydarzeń historycznych. W obronie tej ziemi przelewali krew powstańcy z XIX w. i w 1939 r. żołnierze polscy w Bitwie nad Bzurą. Region wyróżnia unikalny dorobek kulturowy i historyczna odrębność terytorialna. Księstwo Łowickie przez wiele wieków należało do arcybiskupów gnieźnieńskich, potem stanowiło donację cesarza Napoleona Bonaparte dla marszałka Ludwika Mikołaja Davout, następnie było tytułarną własnością księżnej łowickiej Joanny Grudzińskiej, żony wielkiego księcia rosyjskiego Konstantego

Pawłowicza. W latach 1838-1914 należało do carów Rosji. Do dzisiaj zachowały się monumentalne słupy graniczne Księstwa Łowickiego w Bąkowie i Patokach.

Łowicka sztuka ludowa stworzyła własne, nie występujące w innych regionach, pasiaste tkaniny użytkowe, charakterystyczny haft oraz wycinanki i pająki. Można je podziwiać nie tylko w zbiorach muzealnych i kolekcjach prywatnych. Folklor regionu łowickiego jest zjawiskiem żywym, zespoły regionalne oraz twórcy ludowi znani są na wszystkich kontynentach. Zaliczany do polskich strojów narodowych, unikatowy łowicki strój ludowy oraz inne elementy kultury księżackiej można zobaczyć podczas świąt kościelnych, wśród których należy wymienić słynne procesje Bożego Ciała w Łowiczu i okolicznych miejscowościach. Barwne i zachwycające niezwykle klimatem uroczystości gromadzą wielu pielgrzymów i turystów z najdalszych zakątków świata.

Walory krajobrazowe, cenne zabytki architektury, barwny folklor, gościnność i tradycyjna kuchnia regionalna są najlepszym magnesem dla turystów. Ziemia Łowicka bez względu na porę roku, jest coraz częściej celem wycieczek zorganizowanych i wyjazdów weekendowych. Odpowiednie zaplecze, mnogość imprez i innych atrakcji turystycznych sprawia, że „Łowickie” przyciąga co roku wielu gości z zagranicy.

Powiat Warszawski Zachodni

Powiat Warszawski Zachodni dzięki swemu położeniu jest jednym z bardziej interesujących regionów w Polsce. Usytuowanie w centralnej części Województwa Mazowieckiego, za zachodnimi granicami Warszawy sprawia, że ma on doskonałe warunki dla rozwoju gospodarki. Zaś bliskość dużego kompleksu leśnego jakim jest Puszcza Kampinoska decyduje o atrakcyjności terenu jako miejsca sobotnio-niedzielnego wypoczynku licznych turystów z Warszawy i okolic. Powiat zajmuje obszar 533 km², zamieszkiwany jest przez ponad 100 tysięcy osób. Tworzą go trzy gminy miejsko-wiejskie: Łomianki, Błonie i Ożarów Mazowiecki oraz cztery gminy wiejskie: Izabelin, Kampinos, Leszno i Stare Babice. Przez teren powiatu przebiegają dwie ważne arterie komunikacyjne: droga krajowa nr 2 (E-30) Warszawa - Poznań, biegnąca dalej w kierunku Berlina i droga nr 7 (E-77) Gdańsk - Warszawa - Kraków, a także magistrala kolejowa: Moskwa - Berlin.

Gospodarczy rozwój powiatu kształtuje w dużej mierze bliskość stolicy. Znaczna część mieszkańców pracuje w Warszawie lub prowadzi działalność usługowo-produkcyjną, której odbiorcą jest stolica. W związku z dobrymi warunkami komunikacyjnymi lokuje się tu firmy transportowe, spedycyjne i celne. Rozwija się

handel oraz sektor usługowy, powstają kolejne, duże bazy logistyczne i zakłady produkcyjne. Ze względu na atrakcyjne położenie i dobrą infrastrukturę powiat cieszy się coraz większym zainteresowaniem także wśród inwestorów zagranicznych. W ostatnim czasie swój kapitał zainwestowały tu między innymi: Mitsubishi Corp., Hamelin Group, Volvo AB, McLane International Inc., Carrefour, Lindab AB, Mercedes i wiele innych grup inwestycyjnych.

Starostwo Powiatu Warszawskiego Zachodniego w celu jak najlepszej obsługi inwestorów i mieszkańców wdrożyło w Starostwie System Zarządzania Jakością i otrzymało certyfikat ISO będący potwierdzeniem, że wdrożony system jest zgodny z wymaganiami normy PN-EN ISO 9001:2001. Uroczystego wręczenia na ręce Starosty Powiatu Jana Ży-

chlińskiego certyfikatów Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji (PCBC) oraz IQ NET, międzynarodowej organizacji zrzeszającej jednostki certyfikujące, dokonano podczas sesji Rady Powiatu w dniu 13 września 2007r.

Południowa część powiatu charakteryzuje się urodzajnymi glebami, co sprzyja rozwojowi produkcji ogrodniczej, z tego też względu na terenie powiatu powstał Warszawski Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy w Broniszach, jeden z największych tego typu rynków w Polsce. Wszystkie atuty gospodarcze, położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Warszawy, dobre połączenia komunikacyjne i bliskość Puszczy Kampinoskiej powodują, że na terenie powiatu mocno rozwija się budownictwo mieszkaniowe. Tereny te stanowią mieszkalne „zaplecze” stolicy, idealnie nadające się do ucieczki przed zgiełkiem wielkiego miasta, w poszukiwaniu ciszy i zdrowego środowiska. Serdecznie zapraszamy Państwa do złożenia wizyty w Powiecie Warszawskim Zachodnim. Turyści odnajdą tu ciekawe ślady przeszłości, liczne zabytki architektury i atrakcyjne tereny turystyczno - rekreacyjne. Na inwestorów czekają natomiast korzystne warunki inwestycyjne, rozbudowana infrastruktura a na wszystkich serdeczność władz i mieszkańców powiatu. Serdecznie zapraszamy.

PATRONI HONOROWI

Powiat Żyrardowski

Dni Kukurydzy po raz dziesiąty gromadzą uczestników w miejscu, gdzie uprawa tej rośliny zdominowała produkcję rolniczą, gdzie wdraża się naj-

nowsze technologie jej uprawy, gdzie rolnicy znaleźli sposób na wykorzystanie kukurydzy dla poprawy jakości życia. Rośnie ranga tej uroczystości, a każda kolejna impreza organizowana w Skrzelowie, przez grupę osób, którym lideruje Pan Tadeusz Szymańczak, jest imprezą powiększającą grono zwolenników i uczestników, gwarantującą wysoki poziom organizacyjny i merytoryczny. Wśród patronów i współorganizatorów są samorządy wszystkich szczebli. Dlatego z dużym zadowoleniem przyjąłem zaproszenie organizatorów skierowane do Powiatu Żyrardowskiego o objęcie patronatem X Jubileuszowych Dni Kukurydzy Województwa Mazowieckiego i Łódzkiego. Chciałbym podziękować organizatorom imprezy i liderom wdrażającym nowatorskie technologie uprawy kukurydzy za ich pracę, bowiem z owoców ich pracy czerpią również sąsiadujący z gminą Teresin rolnicy z powiatu żyrardowskiego.

Grunty rolne zajmują 71% powierzchni naszego powiatu. W jego zróżnicowanym krajobrazie dominuje mozaika pól uprawnych oraz sadów owocowych. Brak gleb bardzo dobrych i niewielki udział gleb dobrych powoduje, że w strukturze zasiewów przeważają zboża: żyto, pszenica, owies, jęczmień oraz kukurydza. Zwiększa się jednak powierzchnia upraw rzepaku, wzrasta także udział warzyw gruntowych i upraw pod osłonami. Grunty o słabej bonitacji, w miarę jak stają się zbędne dla rolnictwa zostają zalesiane.

Powiat żyrardowski choć jest powiatem o dobrze rozwiniętym rolnictwie, to jego charakter i położenie w granicach projektowanej aglomeracji warszawskiej stawia go wśród powiatów gdzie dominują nierolnicze sektory gospodarki. Powiat jest atrakcyjnym terenem nie tylko dla realizacji dużych projektów inwestycyjnych - w tym również zagranicznych, o czym świadczy obecność takich firm, jak Stabar, Ruukki, FM Polska (FM Logistic), Knauf Pack, YKK Poland, Fiege Goth, Mostva, TTE (przed fuzją: Thomson) - ale także rozwoju małego i średniego biznesu. Obecnie zarejestrowanych jest tu ponad 8 tys. podmiotów gospodarczych, z czego 7,8 tys. to sektor prywatny. Nietrudno wysnuć, że w 74,5 tysięcznej społeczności, co dziesiąty mieszkaniec prowadzi działalność na własny

rachunek. Daje to Powiatowi Żyrardowskiemu niekwestionowaną pozycję lidera w skali województwa mazowieckiego pod względem aktywności lokalnej przedsiębiorczości. Świadczy to, że samorządy gminne z terenu powiatu żyrardowskiego stwarzają rodzimym i zagranicznym przedsiębiorcom doskonałe warunki do inwestowania.

Zapraszając do odwiedzenia naszego powiatu, chcę zaoferować Państwu nasze dziedzictwo kulturowe, naszą historię i tradycję, pałace i dwory, przepiękne świątynie oraz szereg ciekawych historycznie i architektonicznie obiektów. Przybywając tu, odkryją Państwo świat zabytków, doskonale zachowanych skarbów kultury, będących świadectwem długiej i ciekawej przeszłości regionu. Zwiedzając Ziemię Powiatu Żyrardowskiego poznacie Państwo niepowtarzalny klimat XIX-wiecznej osady fabrycznej, urodę mazowieckiego krajobrazu, z barwną mozaiką pól uprawnych, łąk i lasów, piękno zabytkowych kościołów i przydrożnych kapliczek na rozstajach dróg. Na Ziemi Żyrardowskiej znajdziecie Państwo dogodne warunki do wypoczynku, stworzenia własnej siedziby, do inwestowania we własną przyszłość.

Z poważaniem
Wojciech Szustakiewicz
Starosta Żyrardowski.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

DLA POLSKIEJ WSI

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) od 14 lat z powodzeniem wspiera rozwój rolnictwa i modernizację obszarów wiejskich. Od przystąpienia Polski do Unii Europejskiej ARiMR, jako akredytowana agencja płatnicza, udziela pomocy finansowej korzystając z budżetu UE oraz krajowego.

ARiMR zdobyła bogate doświadczenie pozwalające jej doskonalić kontakty z beneficjentami i coraz lepiej dysponować środkami przeznaczonymi na modernizację i restrukturyzację polskiego rolnictwa i polskiej wsi. Głównymi beneficjentami działań realizowanych przez ARiMR są: rolnicy, mieszkańcy wsi, przedsiębiorcy i samorządy lokalne. Agencja udziela też pomocy podmiotom z sektora rybackiego.

W 2008 roku ARiMR realizuje pomoc m.in. w ramach:

- corocznych kampanii płatności bezpośrednich do gruntów rolnych,
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013,
- instrumentów pomocy krajowej, oraz kontynuuje pomoc realizowaną w zakresie:
- Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004-2006,
- Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora

żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”,

- Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006”,
- wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw.

W latach 2007-2013 za pośrednictwem ARiMR do rolnictwa trafi 30 mld euro z europejskich funduszy.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 zastępuje dwa z w/w programów realizowanych w latach 2004-2006 (Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” oraz „Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006”). Na realizację PROW 2007-2013 w Polsce przeznaczono około 17,2 mld euro, z czego około 13,2 mld euro sfinansuje UE, a 4 mld euro – pochodzić będzie z budżetu krajowego.

W ramach tego programu Agencja będzie finansować operacje związane z poprawą:

- konkurencyjności polskiego sektora rolnego i leśnego poprzez ułatwianie startu młodym rolnikom; modernizację gospodarstw rolnych; poprawianie i rozwijanie infrastruktury; renty strukturalne; szkolenia dla zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie;
- środowiska naturalnego i obszarów wiejskich poprzez rekompensaty z tytułu ograniczenia

produkcji rolnej na terenach chronionych; wsparcie dla gospodarstw rolnych z obszarów górskich i innych terenów o niekorzystnych warunkach zagospodarowania; finansowanie odbudowy zasobów leśnych zniszczonych przez żywioły i katastrofy;

- jakości życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej poprzez rozwój infrastruktury społecznej i technicznej; odnowę i rozwój wsi; tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorczości; wspieranie wszelkiego typu inicjatyw pozarolniczych.

Agencja w latach 2007-2013 będzie również realizowała program modernizacji i rozwoju sektora rybołówstwa finansowany z Europejskiego Funduszu Rybackiego. Na adaptację, modernizację statków, wsparcie hodowli oraz rybołówstwa śródlądowego, podniesienie standardów portów, zakładów przetwórstwa przeznaczono 870 mln euro.

Więcej informacji:
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
e-mail: info@arimr.gov.pl

Bezpłatna infolinia: 0-800-38-00-84
www.arimr.gov.pl

ORGANIZATORZY

Samorząd Województwa Mazowieckiego

Samorząd Województwa Mazowieckiego dążąc do poprawy warunków społeczno-gospodarczych obszarów wiejskich Mazowsza prowadzi długofalową i kompleksową działalność obejmującą promocję mazowieckiego sektora rolno-spożywczego, działania na rzecz zwiększenie bezpieczeństwa i jakości żywności, a także modernizację oraz budowę infrastruktury technicznej, społecznej i kulturalnej na wsi mazowieckiej.

Wspieramy rozwój obszarów wiejskich poprzez pomoc kierowaną głównie do samorządów gminnych i powiatowych.

Realizowany w latach 2004-2006 „Program rozwoju rolnictwa ekologicznego na Mazowszu” znacząco zwiększył liczbę producentów żywności certyfikowanej, co stworzyło dla wielu rodzinnych gospodarstw perspektywę rozwoju oraz stało się źródłem dodatkowych dochodów. W ramach „Programu...” realizowano działania szkoleniowe skierowane do rolników i przetwórców. Prowadzono również kampanię edukacyjną, której celem było podniesienie świadomości ekologicznej konsumentów, inicjowano miejsca sprzedaży bezpośredniej, publikowano artykuły i emitowano cykle audycji na temat walorów produktów ekologicznych. Promowano również producentów na targach i wystawach żywności ekologicznej. Ze środków budżetu Samorządu Województwa Mazowieckiego udzielono wsparcia na projekty z zakresu upowszechniania ekologicznych metod produkcji realizowanych przez samorządy powiatowe i gminne. Przykładem tutaj mogą być szkolenia, czy też festyny promujące żywność ekologiczną. Obecnie niniejsze działania realizowane są w formie „Planu Działania Samorządu Województwa Mazowieckiego na Rzecz Rolnictwa i Poprawy Jakości Artykułów Żywnościowych na Mazowszu w latach 2007-2013”.

Mając na uwadze bogactwo dziedzictwa kulinarnego Samorząd Województwa Mazowieckiego wspiera organizację imprez promujących produkty regionalne i tradycyjne. Realizowane są także działania służące przygotowaniu producentów do rejestracji nazw na poziomie unijnym oraz umożliwiającej wpis na Listę Produktów Tradycyjnych.

Ponadto prowadzone są działania szkoleniowo-edukacyjne w zakresie wdrażania innowacyjnych technik produkcji poprawiających jakość i bezpieczeństwo żywności. Wspierane są również inicjatywy podnoszące estetykę obięć i bezpieczeństwo pracy w gospodarstwach.

Samorząd Województwa Mazowieckiego realizuje zasady rozwoju obszarów wiejskich również za pomocą instrumentu finansowego jakim jest terenowy Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych.

Środki FOGR mogą być przeznaczone na ochronę, rekultywację i poprawę jakości gruntów rolnych. Na terenie Województwa Mazowieckiego najczęściej wniosków wpływa na budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych, których beneficjentem może być gmina, powiat.

Obsługę terenowego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych prowadzi Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego od 1999 roku. Na przestrzeni lat 1999-2007 Zarząd Województwa Mazowieckiego przyznał dofinansowanie do 2419 zadań, w ogólnej kwocie ok. 101,2 mln złotych.

Największy udział stanowiło dofinansowanie do budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych co pozwoliło na wybudowanie 2 699,20 km dróg. Zarząd Województwa Mazowieckiego ze środków FOGR dofinansował również zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania dla mazowieckich jednostek prowadzących ewidencję gruntów - w kwocie 550 000,00 zł.

Ponadto w omawianych latach Zarząd Województwa Mazowieckiego przeznaczył 1 047 955,00 zł na wybudowanie lub renowację 30 zbiorników wodnych służących małej retencji.

W ramach realizowanego w latach 2000-2005 Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich (PAOW), mającego również na celu podniesienie jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich zrealizowano, w obrębie komponentu C, 59 projektów, m.in.: 2 wybudowane stacje uzdatniania wody, ponad 350 km zainstalowanej sieci wodociągowej, 1 wybudowana oczyszczalnia ścieków, ok. 20 km sieci kanalizacyjnej, 2 wybudowane wysypiska odpadów oraz ok. 75 km zmodernizowanych i nowo wybudowanych dróg gminnych i powiatowych. W podkomponencie B2 dotyczącym infrastruktury oświatowej zrealizowano 295 projektów remontowo – wyposażeniowych.

Po zakończeniu PAOW powstawały autorskie programy Samorządu Województwa mające na celu wsparcie rozwoju Mazowsza. Dzięki czemu Sejmik Województwa przyznał w 2007 roku dofinansowanie do 1065 zadań za ok. 140 mln zł, a w 2008 r. na kolejnych 1146 zadań za ok. 172 mln zł. Efektem dofinansowania jednostek samorządu województwa w latach 2005-2007 było wybudowanie bądź zmodernizowanie ponad 800 km dróg, poprawienie warunków nauczania w ok. 600 placówkach oświatowych poprzez ich remont

bądź doposażenie, polepszenie bazy sportowej na terenach wiejskich poprzez zainwestowanie w ok. 350 obiektów sportowych, wybudowanie ponad 300 km sieci wodociągowej i ponad 50 km sieci kanalizacyjnej, a także powstanie kilkudziesięciu przydomowych oczyszczalni ścieków i 12 stacji uzdatniania wody.

Jednym z instrumentów pomocowych jest też realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 działanie „Odnowa i rozwój Wsi”. Jego celem jest wspieranie lokalnych społeczności w wysiłkach na rzecz poprawy estetyki i atrakcyjności naszych mazowieckich wsi i miasteczek. Beneficjentami pomocy z tego działania mogą być gminy, instytucje kultury, dla których organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościoły lub inne związki wyznaniowe oraz organizacje pozarządowe mające status organizacji pożytku publicznego. Łączna kwota dofinansowania na lata 2007-2013, na działanie „Odnowa i rozwój Wsi” wynosi ok. 193 mln zł.

Kolejnym działaniem w ramach PROW wdrażanym na terenie Województwa Mazowieckiego, będzie podejście osi IV LEADER. Działanie to jest od wielu lat stosowane w Unii Europejskiej i dzięki temu przyczyniło się do szybszego rozwoju gospodarczego oraz społecznego obszarów wiejskich. W całym okresie programowania na działanie osi IV Leader przeznaczono ok. 264 mln zł.

Infrastruktura techniczna stanowi podstawę wszelkiej działalności gospodarczej oraz wskaźnik poziomu życia i pracy ludności. Pomoc finansowa możliwa do pozyskania z działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” jest niezwykle ważna, ponieważ dotyczy inwestycji infrastrukturalnych, koniecznych dla dalszego rozwoju terenów wiejskich. Pomoc w ramach powyższego działania kierowana jest do władz lokalnych, które mają możliwość współfinansowania projektów przyczyniających się do rozwoju obszarów wiejskich, między innymi poprzez realizację inwestycji w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków, wytwarzania lub dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych. Dofinansowanie na cały okres programowania z działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” wynosi ok. 481 mln zł.

Samorząd Województwa Mazowieckiego zachęca wszystkich beneficjentów, mieszkańców woj. mazowieckiego zamieszkujących obszary wiejskie oraz małe miasta jak również przedstawicieli organizacji pozarządowych, jednostek samorządu terytorialnego, kościoły i związki wyznaniowe, instytucje edukacyjne działające w systemie oświaty, instytucje kultury, przedsiębiorców prowadzących działalność na obszarach wiejskich oraz Lokalne Grupy Działania do korzystania ze środków unijnych mających wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców Województwa Mazowieckiego.

MAZOWIECKA IZBA ROLNICZA

05-075 Warszawa Wesola, ul. Żółkiewskiego 17
tel./fax (0 22) 773 55 29; tel. (0 22) 773 53 95
<http://www.mir.pl> e-mail: weso@mir.pl

Najwyższym organem Mazowieckiej Izby Rolniczej, a zarazem ciałem uchwałodawczym izby jest walne zgromadzenie, które składa się z 74 członków. Organem wykonawczym jest pięciosobowy Zarząd realizujący swoje zadania przy pomocy Biura Izby, którego siedziba mieści się w Warszawie Wesolej przy ul. Żółkiewskiego 17 oraz sześciu oddziałów Biura w: Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu, Siedlcach i w Warszawie – Wesolej, utworzonych na bazie siedzib byłych izb rolniczych. W skład 37 rad powiatowych wchodzi 553 przedstawiciele rolników z 298 gmin, wybranych w bezpośrednich wyborach do III kadencji izb rolniczych w dniu 4 lutego 2007 roku.

Jednym z priorytetów w działalności Zarządu MIR było pogłębienie współpracy z agencjami państwowymi i instytucjami samorządowymi działającymi na rzecz rolnictwa: Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencją Nieruchomości Rolnych, Agencją Rynku Rolnego, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim, Urzędem Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego. Dlatego też organizowane są cykliczne spotkania w celu ustalenia głównych kierunków współpracy z tymi instytucjami.

Mazowiecka Izba Rolnicza na bieżąco zajmuje się problemami związanymi z sytuacją w rolnictwie. Stanowiska i wnioski wystosowywane za pośrednictwem Krajowej Rady Izb Rolniczych do odpowiednich władz i instytucji są reakcją na aktualne wydarzenia oraz wnioski Walnego Zgromadzenia i rad powiatowych MIR.

Do zadań statutowych Mazowieckiej Izby Rolniczej należy działalność edukacyjno-szkoleniowa. W 2007 Mazowiecka Izba Rolnicza roku jako lider konsorcjum realizowała trzy projekty szkoleniowe w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” dotyczące wykorzystania technik komputerowych do prowadzenia produkcji zwierzęcej i w zarządzaniu gospodarstwem rolnym oraz spełniania standardów w dziedzinie ochrony środowiska, zwierząt i konsumenta w kontekście uzyskiwania dopłat bezpośrednich. Ponadto, byliśmy współorganizatorami szkoleń dotyczących ubezpieczeń majątkowych w rolnictwie, organizacji rynku rolnego, wymagań w zakresie produkcji i użytkowania pasz na poziomie gospodarstwa rolnego oraz w zakresie obrotu, konfekcjonowania lub stosowania środków ochrony roślin.

Mazowiecka Izba Rolnicza jest organizatorem, współorganizatorem, uczestnikiem lub patronem wielu imprez o charakterze wystawienniczym i targowym, konferencji tematycznych, debat z udziałem ekspertów, przedstawicieli władz państwowych i samorządowych oraz branżowych związków rolniczych i instytucji działających w obszarze rolnictwa.

Zarząd Mazowieckiej Izby Rolniczej (od lewej):
Andrzej Bruszewski – członek Zarządu, **Jan Kowalczyk** – członek Zarządu, **Wiktor Szmulewicz** – prezes, **Sylwester Grotkowski** – wiceprezes, **Tadeusz Szymańczak** – członek Zarządu, **Anna Górka** – dyrektor Biura, **Stanisław Szóstek** – delegat MIR do KRIR,

Sztandarową imprezą organizowaną przez MIR od początku jej istnienia są Dni Kukurydzy Województw Mazowieckiego i Łódzkiego. W roku 2008 będzie to już X edycja tego wydarzenia. Członkowie i przedstawiciele Zarządu izby aktywnie uczestniczą w spotkaniach, konferencjach poświęconych aktualnym problemom rolników organizowanych przez organy władzy rządowej, samorządowej i instytucje niezależne. Ponadto, nasze rady powiatowe organizują konkursy wiedzy rolniczej, których finały rozstrzygane są w czasie imprez lokalnych.

Zarząd MIR na bieżąco realizuje zadania wynikające z ustawy o izbach rolniczych. Problemy zgłaszane przez członków rad powiatowych są tematem pisemnych wystąpień oraz spotkań i rozmów z przedstawicielami instytucji pracujących na rzecz rolnictwa m.in. wojewody, marszałka województwa, Agencji Rynku Rolnego, Agencji Nieruchomości Rolnych, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii,

Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i innych. Ponadto Zarząd Mazowieckiej Izby Rolniczej za pośrednictwem swojego biura przekazuje informacje do wszystkich Rad Powiatowych o działaniach podejmowanych na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i mazowieckiego rolnictwa oraz komunikaty i wyjaśnienia uzyskiwane od instytucji działających dla rolnictwa i w jego otoczeniu.

Mazowiecka Izba Rolnicza prowadzi działania mające na celu pozyskanie środków na wapniowanie gleb oraz dofinansowanie modernizacji opryskiwaczy. Izba udziela również wszechstronnej pomocy w uzyskiwaniu środków z budżetu UE na rozwój gospodarstw rolnych m.in. poprzez pomoc w przygotowaniu wniosków i opieką nad wnioskodawcą do momentu ich realizacji. Oprócz prowadzenia bieżącej działalności edukacyjno-informacyjnej planujemy uruchomienie kursu kwalifikacyjnego umożliwiającego zainteresowanym osobom uzyskanie tytułu rolnika wykwalifikowanego.

ODDZIAŁY BIURA MIR

CIECHANÓW

06-400 Ciechanów
ul. 17 Stycznia 7a
tel. (023) 672 86 02
fax (023) 672 44 57
e-mail: ciec@mir.pl

OSTROŁĘKA

07-400 Ostrołęka
ul. Goworowska 8a
tel. (029) 764 65 13
fax. (029) 764 65 12
e-mail: ostro@mir.pl

PŁOCK

09-402 Płock
ul. Jachowicza 2
tel. (024) 268 67 16
fax (024) 268 67 15
e-mail: ploc@mir.pl

RADOM

26-600 Radom
ul. Mokra 2
tel. (048) 363 63 62
fax. (048) 363 63 72
e-mail: rado@mir.pl

SIEDLCE

08-110 Siedlce
ul. Gen. J. Bema 19
tel. (025) 644 94 97
fax. (025) 633 03 69
e-mail: sied@mir.pl

WARSZAWA

05-075 Warszawa Wesola
ul. Żółkiewskiego 17
tel. (022) 773 53 95
tel./fax (022) 773 55 29
e-mail: weso@mir.pl

MAZOWIECKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W WARSZAWIE

02-456 Warszawa, ul. Czereśniowa 98,
tel./fax 022 863 25 95, 022 863 85 72, 022 863 33 93
e-mail: sekretariat@modr.mazowsze.pl, www.modr.mazowsze.pl

- Prowadzi doradztwo i organizuje szkolenia w zakresie:
 - ekonomiki, rachunkowości i organizacji gospodarstw rolnych,
 - wsparcia obszarów wiejskich,
 - zachowania dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego wsi mazowieckiej i promocji produktu lokalnego,
 - organizacji grup producenckich,
 - marketingu i przedsiębiorczości,
 - wiejskiego gospodarstwa domowego i agroturystyki,
 - ekologii i ochrony środowiska, w tym programów rolno środowiskowych,
 - nowoczesnych technologii produkcji rolnej z uwzględnieniem Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej.
- Inicjuje i wspiera działania mające na celu rozwój pozarolniczych form aktywności gospodarczej mieszkańców mazowieckiej wsi.
- Pomaga producentom rolnym w wypełnianiu dokumentów niezbędnych przy ubieganiu się o pomoc finansową ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych i zagranicznych.
- Prowadzi działalność informacyjną i wydawniczą:
 - stronę internetową MODR,
 - miesięcznik „Wieś Mazowiecka”,
 - materiały informacyjno-szkoleniowe w formie broszur, katalogów, folderów, itp.
- Prowadzi doświadczalnictwo odmianowe roślin uprawnych.
- Organizuje wystawy, kiermasze, targi, konferencje i inne przedsięwzięcia upowszechniające najnowsze osiągnięcia nauki i praktyki rolniczej, promujące dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe wsi mazowieckiej.
- Świadczy odpłatnie usługi:
 - sporządzania biznesplanów,
 - organizowania szkoleń chemizacyjnych,
 - organizowania kursów i szkoleń z zakresu HACCP, agroturystyki, integrowanej produkcji, żywieniowych,
 - wynajmu sal dydaktycznych wyposażonych w środki audiowizualne,
 - poligraficzne (skład komputerowy, projekty graficzne, druk),
 - hotelarskie - Hotel w Poświętnem - 100 miejsc noclegowych w pokojach 1-, 2-, 3- i 4-osobowych oraz w 2 apartamentach,
 - gastronomiczne: – restauracja z całodziennym wyżywieniem w Poświętnem, tel. 023 663 07 45, 023 663 07 44.

Zapraszamy do naszych Oddziałów:

- Oddział w Bielicach, 96-500 Sochaczew, tel. (046) 861 80 48
- Oddział w Ostrołęce, 07-412 Ostrołęka, ul. Targowa 4, tel. 029 760 03 69
- Oddział w Płocku, 09-411 Biała, ul. Zglenickiego 42D, tel. 024 262 99 30
- Oddział Poświętne w Płońsku, 09-100 Płońsk, ul. Sienkiewicza 11, tel. 023 663 07 00
- Oddział w Radomiu, 26-600 Radom, ul. Chorzowska 16/18, tel. 048 365 69 07
- Oddział w Siedlcach, 08-110 Siedlce, ul. Kazimierzowska 21, tel. 025 632 87 40
- Oddział w Warszawie, 02-456 Warszawa, ul. Czereśniowa 98, tel. 022 863 85 72

**Szczegółowe informacje dotyczące MODR są dostępne na stronie internetowej
www.modr.mazowsze.pl**

ŁÓDZKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO

z siedzibą w Bratoszewicach

Służy pomocą rodzinie wiejskiej w rozwiązywaniu problemów produkcyjnych i socjalno-bytowych

Prowadzi

**PROFESJONALNE DORADZTWO BEZPŁATNE W RAMACH SZKOLEŃ
I INFORMACJI DLA ROLNIKÓW ORAZ MIESZKAŃCÓW WSI
W ZAKRESIE:**

- ubiegania się o pomoc finansową ze środków UE
- nowoczesnych metod agrotechnicznych
- rachunkowości w gospodarstwach rolnych
- rolnictwa ekologicznego
- rozwoju przedsiębiorczości
- unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego
- zarządzania gospodarstwem rolnym
- hodowli oraz przetwórstwa
- podnoszenia kwalifikacji zawodowej rolników
- informacji rynkowej
- planów nawozowych
- planów rolnośrodowiskowych
- promocji wsi

PROFESJONALNE PŁATNE

- usługi w zakresie przygotowania dokumentacji dla realizacji inwestycji z udziałem kredytów preferencyjnych i innych
- usługi wykonywania ekspertyz ekonomicznych związanych z szacowaniem strat w rolnictwie oraz ekspertyz dotyczących szacowania dochodów w gospodarstwach rolnych za lata poprzednie
- usługi w zakresie wykonywania wniosków w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
- usługi w zakresie małej poligrafii
- usługi laboratoryjne
- szkolenia chemizacyjne

Ponadto

- usługi w ośrodkach szkoleniowych (noclegi, stołówka, zaplecze gastronomiczne, sala wykładowa)
- zamieszczanie w wydawnictwach ośrodka reklam, ogłoszeń, artykułów sponsorowanych oraz wkładkowania

Rolniku!!!

SKORZYSTAJ Z POMOCY INSTYTUCJI Z WIELOLETNIM DOŚWIADCZENIEM

ORGANIZATORZY

ZAJRZYJ – ZOBACZ – **ZAINWESTUJ i ZAMIESZKAJ** w GMINIE TERESIN

Ambicją władz Teresina jest zrównoważony rozwój gminy, aby była przyjazna dla inwestorów
gościnna dla turystów
i atrakcyjna dla mieszkańców

Gmina Teresin położona jest w centralnej Polsce, ok. 40 km od zachodnich granic Warszawy. Przez teren gminy przebiega europejski korytarz transportowy z drogą krajową nr 2 oraz linią kolejową relacji Berlin – Moskwa. W odległości ok. 20 km na południe od centrum Teresina znajdować się będzie zjazd z budowanej właśnie autostrady A2. Dogodność połączeń komunikacyjnych spowodowała, że obszar gminy leży w granicach obszaru metropolitalnego Warszawy.

TERENY INWESTYCYJNE

Rozwój gospodarczy terenów gminy nastąpił po 1815 roku i trwa do dzisiaj. Zdecydowało o tym atrakcyjne położenie przy głównych szlakach komunikacyjnych i bliskość chłonnego rynku warszawskiego. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego wyznacza tu regionalne centrum logistyczne.

Na terenie gminy są obszary przygotowane do lokalizacji nowych inwestycji przemysłowych, usługowych i logistycznych. Aktualna oferta terenów inwestycyjnych objętych obowiązującymi planami miejscowymi, z przeznaczeniem pod przemysł, składy i usługi, znajduje się na stronie internetowej www.teresin.pl.

W gminie Teresin swoje siedziby mają przedstawiciele przemysłu nieuciążliwego dla środowiska takie, jak:

- Polskie Młyny S.A. (dawne ZPZ Szymanów) – lider branży zbożowo – młynarskiej,
- „BAKOMA” S.A. – przetwórstwo mleka, produkcja roślinna i zwierzęca, lider produkcji jogurtów w Polsce,
- ProLogis Poland Management sp. z o. o. – operator globalnej sieci wysokiej klasy obiektów dystrybucji hurtowej; powierzchnie wynajmują takie firmy, jak: DHL, Fastrack, Schenker, Whirlpool, Viva Manufacturing (Poland) sp. z o. o.
- „TESCO” Polska sp. z o. o. – centrum dystrybucji,
- „ANSER” Zakłady Chemiczne,
- GREINER PACKAGING sp. z o. o. – producent opakowań,
- J.W. CONSTRUCTION sp. z o. o. – zakład produkujący artykuły wyposażenia mieszkań i artykuły budowlane,
- PLANTICO Gołębiew sp. z o. o. – producent nasion.
- GWM TECH POLSKA sp. z o. o.

Korzystnie przedstawia się struktura wiekowa ludności gminy Teresin. Ponad połowa mieszkańców gminy znajduje się w wieku produkcyjnym, a jej źródłem utrzymania jest praca w licznych miejscowych zakładach lub w okolicznych miastach, w tym głównie w Warszawie.

TERENY MIESZKANIOWE

Od kilku lat Teresin doceniany jest jako atrakcyjne miejsce dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Do takiej oceny przyczyniają się wygodne połączenie ze stolicą oraz typowe zalety małej miejscowości. Właściwa polityka władz gminnych prowadzi do uruchamiania coraz to nowych terenów z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową. Prężne działania Gminy, pozwala na pozyskiwanie funduszy europejskich w celu rozbudowy infrastruktury niezbędnej do spełnienia standardów mieszkaniowych.

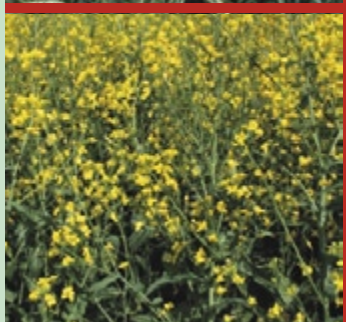
TURYSTYKA

Liczne walory historyczne, środowiskowe oraz związane z miejscami kultu religijnego, przede wszystkim z klasztorami i sanktuariami w Niepokalanowie i Szymanowie, powodują, że Gmina Teresin stała się ośrodkiem tożsamości kulturowej regionu. Na terenie gminy znajdują się także hotele, restauracje, centra konferencyjne oraz inna infrastruktura, będące zapleczem dla turystyki rekreacyjnej, jak i sakralnej.

W 2008 r. Gmina Teresin, po raz kolejny, znalazła się w Złotej Setce Samorządów – rankingu Samorządów Rzeczypospolitej organizowanym przez dziennik „Rzeczpospolita” oraz, po raz drugi z rzędu, została laureatem konkursu Gmina Fair Play – Certyfikowana Lokalizacja Inwestycji.

GMINA TERESIN, POWIAT SOCHACZEWSKI, WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE
ul. Zielona 20 | 96 – 515 Teresin | tel./fax (0 – 46) 861 38 15
urząd.gminy@teresin.pl | www.teresin.pl

Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie

05-870 Błonie

tel. (0 22) 725 36 11, (0 22) 725 45 36

fax (0 22) 725 47 14, (0 22) 731 96 17

e-mail: postbox@ihar.edu.pl

www.ihar.edu.pl

Instytut prowadzi badania w zakresie:

- genetycznych podstaw hodowli roślin uprawnych,
- zastosowania metod biotechnologii w hodowli roślin,
- agrotechniki nasiennej oraz kompleksowej technologii produkcji,
- technologii i techniki przechowalnictwa ziemniaków, nasiennictwa i nasionoznawstwa roślin uprawnych oraz
- wdrażania Międzynarodowych Przepisów Oceny Nasion,
- monitorowania i opiniowania zakresu produkcji i importu transgenicznych odmian roślin uprawnych (GMO),
- monitorowania dla potrzeb hodowli odpornościowej występowania patogenów i szkodników rolniczych,
- gromadzenia i utrzymywania w stanie żywym zasobów genowych roślin użytkowych i ich patogenów.

- Dyrekcja Instytutu
- Oddziały i zakłady naukowe
- Zakłady doświadczalne

Centrum Konferencyjne
Przy IHAR w Radzikowie
tel. (0 22) 731 71 50, 731 72 60,
Fax. 731 99 86
e-mail: hotel@ihar.edu.pl

INSTYTUT HODOWLI I AKLIMATYZACJI ROŚLIN PLANT BREEDING AND ACCLIMATIZATION INSTITUTE

Research Center:

Radzików, 05-870 Błonie, Polska

Tel: (+48/22) 725 36 11

Fax.: (+48/22) 725 47 14, 731 96 17

E-mail: postbox@ihar.edu.pl

<http://www.ihar.edu.pl/>

*Kierunki prac badawczych Instytutu
The main research programmes are focused on*

Tworzenie i wykorzystanie postępu biologicznego w hodowli roślin uprawnych;
Development and exploitation of plant germplasm and new strategies in breeding of field crops;

Nasiennictwo i nasionoznawstwo;
Seed science and seed production;

Gromadzenie i utrzymywanie w stanie żywym zasobów genowych roślin użytkowych i ich patogenów;
Collection and preservation in vital stage the genetic resources of plants and their pathogens (biodiversity);

Naukowe wspieranie rolnictwa ekologicznego;
Scientific support of ecological agriculture;

Wytwarzanie materiałów wyjściowych do hodowli roślin uprawnych;
Development of initial breeding materials for practical breeding of field crops;

<http://www.ihar.edu.pl/>

ORGANIZATORZY

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność” w Gminie Teresie powstał jako jeden z pierwszych w kraju, dzięki ogromnemu zaangażowaniu rolników, którzy doskonale wyczuwali potrzebę chwili, jednoczenia się i wspólnego działania. Nasz Związek pracuje społecznie na rzecz rolników i aktywnie wspiera ich działania.

Od wielu lat prowadzimy szkolenia i doświadczenia z zakresu kompleksowej uprawy kukurydzy na ziarno i na kisonkę, które wpisane są w europejski system doświadczeń. Zajmujemy się ich upowszechnianiem, a także wdrażaniem nowoczesnych technologii, co w obecnych realiach jest niezbędne w praktyce. Szczególny nacisk kładziemy na szkolenia rolników, które organizujemy z różnymi partnerami. Szkolenia dobieramy pod względem tematycznym, aktualnym w danym okresie, np. podstawowa obsługa komputera, wypełnianie wniosków o dopłaty, fundusze strukturalne. Współpracujemy z uczelniami i szkołami rolniczymi, IHAR, MODR, mediami oraz firmami działającymi na rzecz rolnictwa.

Kolejny raz jesteśmy inicjatorami imprezy – X DNI KUKURYDZY WOJEWÓDZTW MAZOWIECKIEGO I ŁÓDZKIEGO. Mając świadomość, iż nie jesteśmy w stanie sami udźwignąć ogromu organizacji tak dużej imprezy, zaprosiliśmy do współpracy różne instytucje, m.in.: Mazowiecki i Łódzki Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego i Łódzkiego, Ośrodki Doradztwa Rolniczego oraz Mazowiecką Izbę Rolniczą.

Jak zwykle pragniemy gorąco i serdecznie podziękować wszystkim za współpracę, za wniesiony wkład i wysiłek.

Rolnikom życzymy obfitych plonów i wysokich cen, aby zgromadzone środki mogły służyć wdrażaniu nowych technologii i unowocześnianiu warsztatu pracy.

Kontakt z nami pod telefonem: 0-502-569-485, (046) 86-135-51 lub poprzez stronę internetową:

<http://www.kukurydza.home.pl>; e-mail: szymanczak@kukurydza.home.pl.

Przewodniczący Zarządu Gminnego
NSZZ RI „Solidarność” w Teresinie
Andrzej Popławski

R E K L A M A

Polecamy nasiona kukurydzy

Krajowe: WILGA, CEDRO, PIORUN, FIDO, BACA, BZURA, PROSNA, WIARUS, GLEJT, REDUTA, SAN, BURAN, BUŁAT, WIGO, LOBER, NIMBA, TUR

Limagrain: LG 32.52, LG 32.32, LG 32.33, LG 32.55, LG 32.15, LG 32.85, LG 22.44, AALVITO, ASPEED

Maisadour: ATTMAN, DAKOVO, DHALA

Saaten Union Polska: SYSTEM, CABRIO, FURIOSO, SUBITO, TK 160, SUNDAY, ELECTRA, ROTA, HORATOP, SUNARO

Sumi-Agro Poland: ES TRYO, VERITIS, DELPHINE, HELIOSTAR, LAURELIS

Oferujemy:

- środki ochrony roślin,
- nawozy dolistne,
- nawozy rolnicze i ogrodnicze,
- materiał siewny (zboża, rzepak, kukurydza),
- doradztwo fachowe.

Kazgod

Kazgod Sp. z o.o.
Punkt Sprzedaży
Hurtowej i Detalicznej
ul. Traugutta 18
05 – 870 Błonie

tel./fax (022) 731 82 30, 731 89 96
e-mail: traugutta@kazgod.com.pl

NOWOŚCI W TECHNOLOGII I AGROTECHNICE

Odmiany kukurydzy wpisane do krajowego rejestru w 2008 roku

W badaniach rejestrowych w roku 2007 uczestniczyły 62 odmiany kukurydzy oceniane pod względem przydatności na ziarno i 30 odmian testowanych w kierunku przydatności do produkcji kisonki. Część z nich badano już w poprzednim roku.

Oba sezony wegetacyjne (2006 i 2007) były bardzo różne. Rok 2006 – bardzo nieodgodny dla dobrego plonowania kukurydzy: posucha w lipcu, niepełne zaziarnienie kolb, zbyt częste deszcze w sierpniu, bardzo silne porażenie roślin przez głównię guzowatą. Natomiast rok 2007 był bardzo sprzyjający; korzystny rozkład opadów w całym okresie wegetacji zapewnił dobry rozwój kolb i bardzo duże plony, przekraczające średnio z wszystkich doświadczeń 100 dt ziarna z ha. Rekordowe wyniki uzyskano również w doświadczeniach na kisonkę. Kryteria uzasadniające zarejestrowanie spełniło 20 odmian, które dobrze sobie poradziły w tak odmiennych warunkach wegetacji. W lutym 2008 roku zostały one wpisane do krajowego rejestru.

Zgodnie z zapotrzebowaniem praktyki, większość odmian jest przydatna do uprawy na ziarno. Nowo zarejestrowane odmiany również w większości były wyhodowane z myślą o takim użytkowaniu, ale część z nich znajdzie zastosowanie bardziej uniwersalne, tym bardziej, że w dwóch ostatnich latach zwiększyła się uprawa na kisonkę.

Niżej zamieszczono opisy nowych odmian. Charakterystyki uszeregowano alfabetycznie według kierunku użytkowania i grup wczesności, w których te odmiany były testowane. Litery SC i TC oznaczają odpowiednio odmiany dwuliniowe (mieszanie pojedyncze) i trójliniowe. CCM oznacza śrutę z całych kolb przeznaczoną do zakiszania. Obok nazw odmian podano nazwy firm hodowlano-nasiennych lub przedstawicieli hodowców. Tabele zawierają syntetyczne wyniki plonowania odmian z tegorocznej rejestracji w doświadczeniach lat 2006-2007 (w wartościach względnych, w odniesieniu do poziomu wzorców odpowiednich grup wczesności). W tabelach zwraca uwagę różny poziom plonowania wzorców poszczególnych grup, przy niewielkich różnicach zawartości suchej masy w ziarnie, kolbach i całych roślinach. Średnio, obficie plonują odmiany grup późniejszych, lecz pozostając dłużej w polu, w dobrych warunkach pogodowych mogą osiągać podobny stopień dojrzałości, jak wcześniej zbierane odmiany grup wcześniejszych. Stąd np. u wzorca odmian średniow-

czesnych zawartość suchej masy była nawet wyższa aniżeli u odmian wczesnych.

ODMIANY DO UPRAWY NA ZIARNO

Anvil (KWS). SC, wczesna, FAO 210. Na tle odpowiedniej grupy wczesności daje duże plony ziarna, względnie stabilne w latach. Wysokość roślin poniżej średniej. Rośliny średnio podatne na fuzariozę łodyg, wyleganie i porażenie przez omacnicę prosowiankę, a mało podatne na głównię kukurydzy. Odmiana może się dobrze sprawdzać w uprawie na suche ziarno.

Bejm (HR Smolice). SC, o wczesności z pogranicza grupy wczesnej i średniowczesnej, FAO 230. Na tle wzorca grupy wczesnej wykazała bardzo duży plon ziarna, lecz nieco późniejsze dojrzewanie. Rośliny o dobrej zdrowotności, zwłaszcza małej podatności na fuzariozę łodyg i wyleganie. Wysokość roślin średnia. Odpowiednia do uprawy na suche ziarno; z uwagi na większy udział rdzeni w masie kolb, byłaby mniej przydatna do produkcji CCM.

ES Kirola (Euralis). SC, wczesna, FAO 220. W porównaniu z wzorcem tej grupy plon ziarna średni. Wykazuje małą podatność na fuzariozę łodyg i wyleganie oraz na głównię guzowatą kukurydzy, średnią – na omacnicę prosowiankę. Struktura kolb dość korzystna. Wysokość roślin mniejsza od średniej; wegetatywne części roślin zasychają stosunkowo wcześniej po dojrzewaniu ziarna. Przydatna do uprawy na suche ziarno w mniej korzystnych warunkach termicznych.

NK Ravello (Syngenta). SC, jedna z najwcześniejszych odmian w krajowym rejestrze, FAO 190-200. Na tle grupy wczesnej daje plony ziarna nieco mniejsze od wzorca. Zdrowotność roślin dobra; mało podatna na fuzariozę łodyg i mniej porażana przez omacnicę prosowiankę. Wysokość roślin mniejsza od średniej. Bardzo korzystna struktura kolb. Przydatna do uprawy na ziarno, w tym także w mniej korzystnych warunkach termicznych.

DKC 2960 (Monsanto). SC, średniowczesna, FAO 240. W badaniach rejestrowych wykazała dość duże plony ziarna, dobrą zdrowotność roślin – małą podatność na fuzariozę i głównię łodyg. Kolby o bardzo korzystnej strukturze. Tworzy rośliny o wysokości powyżej średniej, dłużej utrzymujące zielone liście po dojrzewaniu ziarna. Przydatna do uprawy na ziarno i CCM.

Dumka (HR Smolice). TC, średniowczesna, FAO 230. Średnio w dwuleciu badań rejestrowych plon ziarna przekroczył poziom wzorca. Rośliny średniej wysokości do wyższych, dłużej utrzymujące zielone liście; zdrowotność roślin dobra, mało porażenie przez fuzariozę łodyg. Przydatna do uprawy na ziarno w rejonach jego produkcji.

Lavena (Maisadour). SC, oceniana w grupie średniowczesnej, jest jednak średniopóźna, FAO 260. Daje duże plony ziarna. Rośliny wysokie, dobrej zdrowotności, mało porażane przez głównię kolb i omacnicę prosowiankę. Przydatna do uprawy na ziarno; z uwagi na większy udział rdzeni – w mniejszym stopniu na CCM.

MT Maksym (Dow Agro Sciences). SC, średniowczesna, FAO 230-240. Wykazuje dość dużą zdolność plonowania. Rośliny stosunkowo niższe, średnio podatne na fuzariozę łodyg i wyleganie, a mniej – na głównię kukurydzy i omacnicę prosowiankę. Przydatna do uprawy na ziarno, w mniejszym stopniu na CCM (gorsza struktura kolb).

Narew (HR Smolice). SC, średniowczesna, FAO 250. Na tle wzorca grupy średniowczesnej wykazuje dość duże plony ziarna. Tworzy rośliny średniej wysokości, mało podatne na fuzariozę łodyg i głównię kolb. Przydatna do uprawy w rejonach produkcji ziarna.

NK Nekt (Syngenta). SC; wczesność na pograniczu grupy średniowczesnej i średniopóźnej, FAO 250. Daje duże i względnie stabilne w latach plony ziarna. Rośliny średniej wysokości, mało podatne na wyleganie; dobra zdrowotność roślin. Korzystna struktura kolb. Przydatna do uprawy na ziarno i CCM

Pterox (RAGT). SC, średniowczesna, FAO 240. Wykazuje duże plony ziarna, dość stabilne w latach badań. Wysokość roślin średnia do niższej, mała podatność na wyleganie, dobra zdrowotność roślin, mała podatność na głównię; korzystna struktura kolb. Przydatna do uprawy na ziarno i CCM.

Amoroso (KWS) SC. Wczesność na granicy grupy średniowczesnej i średniopóźnej, FAO 250. Na tle wzorca grupy średniopóźnej prezentuje dość duże i stabilne plony ziarna. Tworzy rośliny średniej wysokości, mało podatne na wyleganie; zdrowotność roślin średnia; w dotychczasowych badaniach odmiana ujawniła nieco większy

X DNI KUKURYDZY - SKRZELEW 2008

stopień porażenia przez głównię łodyg. Przydatna do uprawy w rejonach produkcji ziarna.

LG 3255 (Limagrain). TC, średniopóźna, FAO 260. Plon ziarna przekracza poziom wzorca odpowiedniej grupy wczesności. Rośliny wysokie, o dość dobrej zdrowotności, jednak nieco większej podatności kolb na głównię kukurydzy. Przydatna do uprawy na ziarno i CCM w rejonach uprawy ziarnowej.

MAS 24A (Maisadour). TC, średniopóźna, FAO 260. Daje duże i względnie stabilne w latach plony ziarna. Rośliny dość wysokie, mało podatne na fuzariozy łodyg i wyleganie oraz na głównię kukurydzy. Wadą odmiany jest większy udział rdzeni w masie kolb. Odpowiednia do uprawy na ziarno, szczególnie w rejonach o korzystnych warunkach termicznych.

Ronaldinio (KWS). TC, w użytkowaniu na ziarno średniopóźna, FAO 260, a na kiszonkę – FAO 240-250. Zapewnia duże plony ziarna, wykazuje małą podatność na wyleganie; w małym lub średnim stopniu poraża się fuzariozą łodyg; mało podatna na głównię kukurydzy. Rośliny średniej wysokości. Użytkowana jako surowiec kiszonkowy, daje plony o korzystnej strukturze – dość duże plony ogólne suchej masy i duże plony kolb; średnie plony świeżej masy. Przydatna do uprawy na ziarno w korzystniejszych warunkach termicznych oraz na kiszonkę w całym kraju.

ODMIANY DO UPRAWY NA KISZONKĘ

Amatus (KWS). TC, wczesna kiszonkowa, FAO 220-230. Na tle wzorca wczesnej grupy kiszonkowej daje dość duże plony ogólne suchej masy i duże plony kolb; korzystna struktura plonu i wysoki wskaźnik koncentracji energii. Plon świeżej masy roślin nieco mniejszy od wzorca grupy wczesnej. Odpowiednia do uprawy na kiszonkę, zwłaszcza w północnym rejonie kraju.

Angus (Maisadour). SC, kiszonkowa, wczesność na granicy grupy wczesnej i średniowczesnej, FAO 230-240. W swojej grupie wczesności daje dość duże plony suchej masy ogólne i kolb; struktura plonu średnio korzystna. Na tle innych odmian tej grupy – dość duże plony zielonej masy. Przydatna do uprawy na kiszonkę w całym kraju.

Touran (KWS). TC, średniowczesna kiszonkowa, FAO 240. W badaniach wykazywała dość duże i stabilne w latach plony ogólne suchej masy oraz duże plony suchej masy kolb, bardzo korzystną strukturę plonu, dość wysoką koncentrację energii w świeżej masie roślin. Wysokość roślin poniżej średniej. Odmiana przeznaczona do uprawy na kiszonkę w całym kraju.

Marcello (KWS). TC, średniopóźna, FAO 270. Plony ogólne suchej masy i plony suchej masy kolb duże do bardzo dużych, bardzo korzystna struktura plonu, średnia koncentracja energii w roślinach. Średnie plony ogólne świeżej masy, a względnie większe – świeżych kolb. Rośliny średniej wysokości. Odmiana odpow-

wiednia do produkcji kiszonki na większej części obszaru kraju, z wyjątkiem rejonu północnego.

Subito (Saaten Union). SC, średniopóźna, FAO 280. Tworzy duże plony ogólne suchej masy i dość duże plony kolb. Struktura plonu średnia; z uwagi na wegetatywny typ roślin

(dość wysokie rośliny o dużej świeżej masie), koncentracja energii w roślinach niższa od średniej. Odmiana przydatna do uprawy na kiszonkę w korzystniejszych warunkach termicznych.

dr Jerzy Siódmiak
COBORU Słupia Wielka

Odmiany kukurydzy wpisane do krajowego rejestru w roku 2008 (wyniki badań rejestrowych 2006-2007)

Tabela 1. Doświadczenia na ziarno

Odmiana	Liczba FAO	Plon ziarna przy 15 % wody dt z ha	Zawartość suchej masy w ziarnie, %	Procent roślin stojących	Głównia kolb, %	Wysokość roślin, cm
1	2	3	4	5	6	7
		wartości względne (wzorzec = 100%)		94	2,1	248
Wzorzec – grupa wczesna		88,6	71,8			
Anvil	210	105,3	100,8	91	1,3	241
Bejm	230	108,4	98,5	93	1,8	246
ES Kiroła	220	99,1	100,1	93	1,3	231
NK Ravello	190-200	98,8	102,4	95	2,8	239
Wzorzec – grupa średniowczesna		95,1	72,9			
DKC2960	240	101,7	100,5	96	2,9	256
Dumka	230	101,6	101,2	93	1,5	254
Lavena	260	109,3	97,7	96	1,6	270
MT Maksym	230-240	102,8	102,3	92	2,0	243
Narew	250	102,6	98,2	94	1,3	246
NK Nektar	250	108,7	98,8	95	0,5	249
Pterox	240	105,0	100,1	96	0,9	243
Wzorzec-grupa średniopóźna		99,2	72,5			
Amoroso	250	100,7	101,8	93	2,4	251
LG3255	260	101,0	99,9	96	3,3	261
MAS 24A	260	104,7	99,0	96	1,5	260
Ronaldinio*	260 (240-250)	104,1	98,6	96	1,7	250

*odmiana Ronaldinio oceniana na ziarno i na kiszonkę. W nawiasie podano liczbę FAO przy użytkowaniu na kiszonkę

kol. 5, 6, 7: wzorcem jest średnia z wszystkich odmian ocenianych w doświadczeniach

Tabela 2. Doświadczenia na kiszonkę

Odmiana	Liczba FAO	Plon suchej masy dt z ha		Zawartość suchej masy %		Plon ogólny świeżej masy dt z ha
		ogólny	kolb	w całych roślinach	w kolbach	
1	2	3	4	5	6	7
		wartości względne (wzorzec = 100%)				
Wzorzec – grupa wczesna		185,8	96,7	32,8	51,2	572
Amatus	220-230	102,1	106,1	103,7	101,8	98,6
Angus	230-240	102,5	102,3	98,2	100,2	104,5
Wzorzec-grupa średniowczesna		190,7	97,6	32,9	52,0	585
Ronaldinio	240-250	101,5	105,5	100,6	101,0	100,9
Touran	240	101,9	107,9	101,8	97,9	99,7
Wzorzec-grupa średniopóźna		196,8	99,7	32,6	51,6	610
Marcello	270	104,9	111,2	101,8	100,2	102,8
Subito	280	103,5	103,3	97,5	98,8	105,6

Kto się boi GMO?

Za sprawą przygotowywanej nowej ustawy o organizmach genetycznie zmodyfikowanych, nad debiutującą uprawą roślin transgenicznych w Polsce zbierają się czarne chmury. Szereg proponowanych zapisów tej ustawy, zresztą niezgodnych z prawem wspólnotowym, może praktycznie uniemożliwić polskim rolnikom, a w najlepszym przypadku ograniczyć korzystanie z osiągnięć światowej rewolucji biotechnologicznej.

W Polsce udało się już na szczęście zażegnać kryzys związany z wprowadzeniem ustawy zakazującej import pasz wyprodukowanych z roślin genetycznie zmodyfikowanych, przesuwając ten zakaz o kilka lat do końca 2012 roku. W przeciwnym razie byłibyśmy świadkami podwyżki cen żywności na skalę dotychczas nienotowaną. Jak wiadomo jesteśmy całkowicie uzależnieni od importu białka, którego podstawowym źródłem jest soja, dostępna na rynkach światowych i europejskich w ponad 95 % w wersji zmodyfikowanej genetycznie.

W Polsce według nieoficjalnych danych w stosunku do roku ubiegłego uprawa kukurydzy transgenicznej wzrosła nawet wielokrotnie. Polscy rolnicy, w rejonach znacznego nasilenia żerowania szkodnika – omacnicy prosowianki dostrzegli pozytywne walory kukurydzy transgenicznej. Głównie jej zalety to, podwyższone plonowanie, nawet do dwóch ton od analogicznej kukurydzy konwencjonalnej, rośliny nie wymagają zabiegów insektycydowych, rośliny są zdrowe, wolne od uszkodzeń powodowanych przez omacnicę i wolne od trujących i rakotwórczych mikotoksyn.

Wbrew szerszym opiniom uprawa kukurydzy MON 810 jest w Polsce w pełni legalna. Niezgodne z prawem unijnym są ustawa o nasiennictwie, która zakazuje w Polsce dystrybucji nasion kukurydzy transgenicznej i rejestracji takich odmian oraz znajdujący się aktualnie w fazie uzgodnień międzyresortowych projekt ustawy „Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych”. Istnieje bardzo pilna potrzeba zmiany antyrolniczych przepisów prawa, gdyż omacnica prosowianka z tradycyjnych rejonów żerowania przesuwa się w kierunku północnym. 2 lata temu na Mazowszu notowano jej obecność w sładowych ilościach, a w tym roku jej skutki już będą miały znaczenie ekonomiczne. Badania wykazują, że ponad 80 % producentów kukurydzy w rejonach objętych żerowaniem omacnicy opowiada się za potrzebą uprawy kukurydzy odpornej na tego szkodnika. Polscy rolnicy patrzą też z nadzieją na uprawę kukurydzy odpornej na Roundup oraz odpornej na zachodnią kukurydzianą stonkę korzeniową. Jak wiadomo te modyfikacje są w Europie w fazie intensywnych badań, dopuszczone do importu i stosowania, jednak jeszcze nie dopuszczone do uprawy. W Unii Europejskiej dopuszczona jest do obrotu (w różnym zakresie - żywność, pasze i przetwórstwo) kukurydza z kilkoma rodzajami modyfikacji genetycznych. Wszystkie te modyfikacje dotyczą albo odporności na szkodniki: omacnicę prosowiankę i stonkę kukurydzianą lub na herbicyd, oraz takie które łączą odporność na obydwie szkodniki, ewentualnie łączą odporność na herbicyd i szkodnika. Europejczycy są więc już konsumentami żywności genetycznie

zmodyfikowanej wytworzonej bezpośrednio z takiej kukurydzy lub też ze zwierząt karmionych paszami, których komponentem jest kukurydza genetycznie zmodyfikowana z importu. W Unii Europejskiej są dopuszczone odmiany kukurydzy posiadające następujące modyfikacje genetyczne: MON810, Bt176 i T25. Kukurydze z modyfikacjami MON810 i Bt176, z genem Bt, zapewniają odporność na szkodniki z rodzaju Lepidoptera (Błonkoskrzydłe), w szczególności na omacnicę prosowiankę (*Ostrinia nubilalis*) i sówki (*Sesamia sp.*). Modyfikacja T25 zapewnia odporność kukurydzy na herbicydy z substancją aktywną glifosaf (Roundup). Praktyczne znaczenie ma jedynie uprawa kukurydzy MON 810 odpornej na omacnicę. Szereg nowych modyfikacji związanych z odpornością na szkodniki i odporność kukurydzy na herbicydy jest obecnie przedmiotem doświadczeń, jak również znajduje się w trakcie procesu rejestracji i dopuszczania do uprawy w Unii Europejskiej. Wśród nich jest modyfikacja genetyczna MON 863. Modyfikacja genetyczna MON 863, z innym rodzajem genu Bt niż w przypadku omacnicy prosowianki, zapewnia odporność na zachodnią kukurydzianą stonkę korzeniową. Jest to nowy w warunkach Polski, bardzo groźny, kwarantannowy szkodnik kukurydzy, a więc podlegający obowiązkowemu zwalczaniu. Jego obecność została stwierdzona w Polsce w 2005 roku. W 2006 roku, w wyniku szerokiego monitoringu, ogniska szkodnika zostały wykryte w 56 powiatach Polski Południowej. Nowe ogniska zlokalizowano w 2007 i 2008 roku. Jeśli nie uda ograniczyć się rozprzestrzeniania zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej, to w okresie najbliższych pięciu lat, możemy się spodziewać znacznych strat w uprawach kukurydzy. W Hiszpanii, gdzie uprawy były w przeszłości dewastowane w kilkudziesięciu procentach przez omacnicę, praktycznie nie ma problemów ze sprzedażą ziarna z plantacji kukurydzy transgenicznej. Producenci skupują ziarno od wszystkich rolników w danym rejonie, płacąc identyczną cenę, a gotowe pasze oznacza się jako zawierające kukurydzę transgeniczną.

Kraje, w których uprawia się kukurydzę transgeniczną, opracowały zasady koegzystencji takich upraw z uprawami kukurydzy konwencjonalnej i uprawianej metodami ekologicznymi (tzw. uprawy organicznej). Bardzo interesujące są w tym zakresie rozwiązania czeskie, gdzie minimalna odległość kukurydzy Bt od kukurydzy konwencjonalnej wynosi 70 m, a od kukurydzy ekologicznej 200 m. Odległość ta może być zastąpiona przez obsiew pola z kukurydzą Bt kukurydzą konwencjonalną. Jeden rząd uprawy kukurydzy konwencjonalnej zastępuje 2 m minimalnego odstępu między uprawami. 35 rzędów (około 24,5 m) całkowicie zastępuje odległość między uprawą kukurydzy transgenicznej i konwencjonalnej. Kukurydza,

konwencjonalna z obsiewu, jest traktowana przy zbiorze i w dalszym przetwórstwie jako transgeniczna. Podobne rozwiązania mają Francja, Niemcy (minimalny obsiew kukurydzy transgenicznej kukurydzą konwencjonalną wynosi 20 m) i Portugalia, w znacznym stopniu wykorzystujące rozwiązania hiszpańskie. Nawet kraje, które są przeciwnie wprowadzeniu kukurydzy genetycznie zmodyfikowanej Austria i poza unijną Szwajcaria posiadają opracowane zasady koegzystencji upraw kukurydzy. Badania nad koegzystencją kukurydzy od bieżącego roku są wreszcie również prowadzone w Polsce.

W Unii Europejskiej kukurydza MON810, z genem Bt, odporna na omacnicę prosowiankę, jest uprawiana już na skalę produkcyjną na powierzchni około 110 tysięcy ha. Liderem jest Hiszpania z powierzchnią ponad 75 tysięcy hektarów (2007 rok). Kukurydzę odporną na omacnicę uprawia się ponadto w Portugalii, Niemczech, Czechach, na Słowacji. Francja, gdzie w 2007 roku było ponad 21 tysięcy hektarów kukurydzy MON 810, w 2008 roku z przyczyn natury politycznej w roku bieżącym zawiesiła te uprawy. Jednakże Francuski Urząd Bezpieczeństwa Żywności wydał oświadczenie, w którym stwierdza brak negatywnego wpływu kukurydzy transgenicznej na zdrowie człowieka i zwierząt oraz na środowisko.

W zawansowanych badaniach w USA są nowe modyfikacje genetyczne kukurydzy. W ciągu kilku najbliższych lat należy oczekiwać, że w produkcji pojawią się odmiany kukurydzy z genami odporności na suszę oraz odmiany efektywniej wykorzystujące azot. Te ostatnie wykazują takie same plony przy dawce 45 kg/ha jak odmiany konwencjonalne przy nawożeniu 200 kg/ha.

Według raportu ISAAA, (International Service for the Acquisition of Agri-Biotech Applications), w 2007 roku powierzchnia upraw roślin genetycznie modyfikowanych (transgenicznych) w świecie wyniosła 114 milionów hektarów. W stosunku do roku 2006 (102 mln ha), nastąpił wzrost tych upraw o 12 %, a w stosunku do roku 2005 aż o 25 %. Żadna inna technologia w rolnictwie nigdy nie rozwijała się w takim tempie. Jesteśmy więc świadkami „rewolucji” biotechnologicznej w rolnictwie jak również w przemyśle i medycynie.

W skumulowanym ujęciu, od 1996 roku kiedy to skomercjalizowano pierwsze uprawy transgeniczne do 2007 roku, areal uprawy roślin transgenicznych wyniósł ponad 600 milionów hektarów. Rośliny transgeniczne w 2007 roku były uprawiane w 22 krajach. Kolejnych 29 państw wyraziło zgodę na import genetycznie zmodyfikowanych roślin do produkcji paszy i żywności. Liderem w uprawach roślin transgenicznych pozostawały Ameryki. Połowę upraw transgenicznych, 57,7 milionów hektarów, zanotowano w USA. Kolejne miejsca zajmowały: Argentyna (19,1 mln ha), Brazylia (15 mln ha), Kanada (7 mln ha), Indie (6,2 mln ha), Chiny (3,8 mln ha), Paragwaj (2,6 mln ha), Republika Południowej Afryki (1,8 mln ha).

Od kilkudziesięciu do kilkuset tysięcy ha upraw GMO zanotowano w Urugwaju, na Filipinach, w Australii, Rumunii, w Meksyku, w Kolumbii. Ponadto uprawy transgeniczne, w mniejszej skali, od kilkuset hektarów do kilku tysięcy hektarów, miały miejsce w kilku krajach: Francja, Iran, Honduras, Czechy, Portugalia, Niemcy i na Słowacji. W 2007 roku pierwsze uprawy transgenicznej kukurydzy zanotowano również w Polsce. Według danych z 2007 roku, wśród upraw transgenicznych (ponad 70 mln ha), dominowały uprawy z genem odporności na herbicydy nieselektywne (Roundup Ready i Basta), które umożliwiają eliminację z plantacji wszystkich chwastów poza rośliną transgeniczną (soja, kukurydza, bawełna, rzepak, lucerna). Pozostałe uprawy transgeniczne, głównie kukurydzy

i bawełny, posiadały geny Bt z bakterii glebowej *Bacillus thuringiensis*, kodujące odporność na szkodliwe owady i uprawy niosące obydwie modyfikacje jednocześnie (odporności na herbicyd i na owady). Inne uprawy transgeniczne zawierały geny odporności na wirusy (ziemniaki, tytoń i niektóre warzywa) oraz ulepszoną jakość, głównie rzepak jary zawierający w nasionach kwas laurynowy.

W 2006 roku pojawiły się w uprawie w USA dwie nowe rośliny transgeniczne: lucerna - ważna roślina paszowa o wysokiej zawartości białka, odporna na herbicyd i bawełna, o rozszerzonej tolerancyjności na herbicyd Roundup o nazwie RR Flex.

W Polsce potrzebna jest merytoryczna dyskusja na temat uprawy roślin transgenicznych

z szerokim udziałem zainteresowanych rolników, naukowców oraz producentów. Na razie trwa bardzo żywa dyskusja polityczna na temat GMO. Silny głos w tej dyskusji mają osoby, które nie posiadają wystarczających kompetencji do wypowiedzania się na temat GMO. Chcą oni „odcinać kupony” prezentując przede wszystkim mity, a nie naukowo potwierdzone fakty na temat organizmów genetycznie zmodyfikowanych.

Potrzebna jest rzeczowa, merytoryczna dyskusja oraz szeroka edukacja rolników i konsumentów na temat organizmów genetycznie zmodyfikowanych.

Dr Roman Warzecha
Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin
w Radzikowie

Najważniejsze szkodniki kukurydzy w Polsce i metody ograniczania ich liczebności

Żerowanie szkodników na kukurydzy obserwowano od początku uprawy tej rośliny na ziemiach polskich, jednakże wraz z rosnącym arealem uprawy, zmianami agroklimatycznymi, intensyfikacją uprawy i stosowaniem wielu uproszczeń agrotechnicznych zmienił się skład gatunkowy szkodników, ich liczebność, a zwłaszcza szkodliwość. Aktualnie szkodniki zaraz po chwastach stanowią najpoważniejsze zagrożenie dla wysokości i jakości plonów oraz w coraz większym stopniu wpływają na efekt ekonomiczny prowadzonej produkcji.

Jak podają najnowsze badania na kukurydzy występuje już ponad 20 gatunków szkodników, których żerowanie prowadzi do powstania bezpośrednich strat w plonach ziarna dochodzących do 30-40% (średnio 15-20%). Dodatkowo ubytki związane są z porażaniem uszkodzonych tkanek roślin przez wirusy, bakterie i grzyby będące sprawcami wielu chorób kukurydzy takich jak: główni guzowatej, głównej pyłacej, zgnilizny korzeni i zgorzeli podstawy łodygi, fuzariozy kolb, plamistości liści kukurydzy i wielu innych. Szczególnie groźne są te choroby, których sprawcy (m.in. grzyby z rodzaju *Fusarium*, *Trichothecium*, *Trichoderma*, *Penicillium* i inne) odpowiedzialne są za wytwarzanie i kumulowanie w roślinach groźnych dla zdrowia ludzi oraz zwierząt mikotoksyn. Należy pamiętać, że poziom zawartości tych metabolitów w ziarnie kukurydzy oddawanym do skupu poddawany jest każdorazowo kontroli w oparciu o rozporządzenie Komisji Wspólnot Europejskich z dnia 28 września 2007 roku Nr 1126/2007, w którym to akcie ustalono progi maksymalnej ich zawartości w ziarnie kukurydzy i produktach pochodzących z kukurydzy.

Szkodliwość wybranych szkodników jest różna w zależności od regionu kraju. Na południu poważnym zagrożeniem są gatunki ciepłolubne, natomiast im dalej na północ tym ich szkodliwość maleje, przy jednoczesnym wzroście zagrożenia ze strony gatunków preferujących chłodniejsze warunki. Nie jest to jednak prawidłowość.

Biorąc pod uwagę szkodliwość poszczególnych gatunków do najważniejszych aktualnie szkodników kukurydzy w Polsce zalicza się: omacnicę prosowiankę, stonkę kukurydzianą, ploniarkę zbożówkę, rolnice, szkodniki glebowe oraz mszyce. Obok nich występują również i inne gatunki, które mogą stanowić również poważne zagrożenie, lecz zwykle ogranicza się ono do lokalnych zasiewów. Do takich szkodników zaliczyć możemy np.: zwierzyńkę leśną, ptaki, wciornastki, lenie, urazka kukurydzianego, ploniarkę gnijkę, śmietkę kielkówkę i inne.

1. Omacnica prosowianka

Gąsienice tego motyla stanowią najpoważniejsze zagrożenie dla kukurydzy w południowej części kraju, jednakże ich

szkodliwość sukcesywnie narasta także i w centralnej Polsce, zwłaszcza w ostatnich latach, charakteryzujących się występowaniem wysokich temperatur. Obserwacje prowadzone w latach 2004-2007 wykazały, że omacnica prosowianka występuje już w 14 województwach. Rozmiary uszkodzeń roślin są zmienne. W najcieplejszych regionach szkodnik uszkadza ponad 60% roślin, natomiast na granicy zasięgu występowania od ulamka do około 10%. Gąsienice żerują na niemal wszystkich nadziemnych organach kukurydzy: wiechach, łodygach, liściach oraz na kolbach. Uszkodzenie bądź zniszczenie tych organów prowadzi do: zakłócenia w zapyłaniu kolb, gorszego ich zaziarnienia, zmniejszenia powierzchni asymilacyjnej roślin, złomów łodyg, opadania kolb na glebę oraz bezpośrednich ubytków ziarna.

2. Stonka kukurydziana

W chwili obecnej gatunek ten nie powoduje jeszcze strat w plonach kukurydzy w Polsce, jednakże jako, że jest to organizm kwarantanny oraz przez to, że w krajach,

w których występuje już od dłuższego czasu doprowadza do znacznych strat gospodarczych jest zaliczany do najważniejszych szkodników kukurydzy na świecie.

Gatunek ten zaliczany jest do najbardziej ekspansywnych owadów, bowiem w bardzo szybkim czasie może zasiedlać nowe tereny. Czyni to albo poprzez przeloty chrząszczy na znaczne odległości albo dzięki zawleczeniu przez człowieka z wykorzystaniem środków transportu lądowego, powietrznego lub wodnego. Tempo w jakim szkodnik opanowuje coraz to nowsze terytoria jest szczególnie widoczne w naszym kraju, gdyż od momentu jego wykrycia na Podkarpaciu w 2005 roku do chwili obecnej wystąpił już w 10 województwach (dane PIORiN z 25.08.2008). Najbardziej szkodliwym stadium rozwojowym stonki kukurydzianej są larwy, które ogryzają system korzeniowy prowadząc tym samym do zakłóceń w transporcie wody i substancji odżywczych z korzeni do nadziemnych organów vegetatywnych, zdrobnienia ziarna i słabszego jego wypełnienia, okresowego wędnięcia roślin i ich zasychania, a zwłaszcza do wylegania.

Chrząszcze stanowią zagrożenie tylko wtedy gdy masowo żerują, głównie na kolbach. Przegryzając znamiona powodują bowiem słabsze zaziarnienie kolb oraz dodatkowo zwiększają podatność roślin na porażenie przez choroby.

3. Ploniarka zbożówka

Szkodliwość ploniarki zbożówki jest zmienna i w dużej mierze zależy od przebiegu warunków meteorologicznych w zimie i na wiosnę oraz od liczebności pokolenia zimowego. Larwy tej muchówki największe uszkodzenia roślin powodują w chłodniejszych (północnych) re-

gionach kraju, choć w niektóre lata (o niskich temperaturach na wiosnę) stanowią poważne zagrożenie także i w południowej Polsce. Larwy żerując wewnątrz tkanek roślin rozwijających pierwsze liście właściwe prowadzą do uszkodzeń blaszek liściowych, które są porzywane. Ponadto jeśli dotrą do stożka wzrostu i go uszkodzą wówczas roślina karłowacieje oraz wybija kilka pędów bocznych, zazwyczaj nie zawiązujących kolb. Gdy stożek wzrostu zostanie natomiast zniszczony skutkuje to zwykle całkowitym zniszczeniem rośliny. Uszkodzenia tkanek powstające wskutek żerowania ploniarki zbożówki są ponadto bramą, przez którą wnikają do wnętrza roślin sprawcy chorób kukurydzy, a zwłaszcza grzyby wywołujące głównie guzowatą.

4. Rolnice

W ostatnich latach szkodniki te zyskały na znaczeniu, gdyż masowo występując na lokalnych zasiewach powodują znaczne uszkodzenia roślin, które niekiedy mylone są z żerowaniem larw stonki kukurydzianej (wylęgające rośliny). Gąsienice obok uszkodzenia systemu korzeniowego podgryzają także łodygi u nasady przez co rośliny przewracają się na glebę i zamierają. Jedną tylko gąsienicą rolniczą jest w stanie „ściąć” do kilkunastu roślin. Ponadto coraz częściej rolnicy spotykają się na kolbach, gdzie wyjadają miękki-

ziarniki, dodatkowo silnie zanieczyszczając miejsce żeru odchodami na których rozwijają się grzyby patogeniczne. Gradacje rolnicze odbywają się w cyklach kilkuletnich, jednakże w ostatnich latach charakteryzujących się

łagodnymi zimami i wysokimi temperaturami w okresie wegetacji kukurydzy ich liczebność na lokalnych zasiewach gwałtownie wzrasta co zagraża plonom.

5. Szkodniki glebowe: drutowce, pędraki

Szkodniki glebowe w szczególności zagrażają tym zasiewom kukurydzy, które zostały założone bezpośrednio na zaoranych trwałych użytkach zielonych, nieużytkach, ugorach, bądź też na polach sąsiadujących z takowymi lub też na plantacjach założonych w pobliżu zadrzewień i krzewów. Ponieważ rozwój larwalny drutowców i pędraków trwa do kilku lat stąd też ich przeżywalności sprzyjają także i bezorkowe systemy uprawy. Szkodniki

glebowe są szczególnie groźne dla roślin na początku wegetacji kukurydzy tj. w fazie pęcznienia ziarniaków, kiełkowania i rozwoju pierwszych liści właściwych. Żerując w glebie mogą wyjadać zawartość miękkich ziarniaków, podgryzać korzenie, a także wgryzać się do podstawy łodygi. Przy masowym występowaniu ich żerowanie prowadzi do placowego powstania tzw. lysin w zasiewie.

6. Mszyce

Mszyce stanowią poważne zagrożenie dla roślin zwłaszcza w lata ciepłe i umiarkowanie wilgotne, które sprzyjają rozwojowi licznych koloni sięgających kilku tysięcy osobników. Żerowanie mszyc nie prowadzi zwykle do powstania bezpośrednich strat w plonach jak to ma miejsce w przypadku innych gatunków szkodników, jednakże przyczynia się do spadku zdrowotności całego zasiewu wskutek szybkiego opanowywania uszkodzo-

nych tkanek przez sprawców chorób. Ponadto masowe żerowanie mszyc w okresach niedoboru wody może prowadzić do okresowego wędnięcia i żółknięcia nadziemnych organów wegetatywnych kukurydzy oraz do spadku ogólnej powierzchni asymilacyjnej roślin wskutek rozwoju tzw. grzybów sadzakowych na wytwarzanej przez nie spadzi.

Aby w jak największym stopniu ograniczyć straty w plonach kukurydzy jakie powstają wskutek żerowania szkodników konieczne jest łączne stosowanie wielu metod

profilaktycznych i interwencyjnych. Zalicza się do nich zarówno metody agrotechniczne, hodowlane, biologiczne, integrowane, chemiczne jak i uprawę odmian odpornych.

Sposoby agrotechniczne obejmują takie czynności jak: talerzowanie, podorywki, płodozmian, izolację przestrzenną, optymalny termin siewu, zbilansowane nawożenie, zwalczanie chwastów, terminowy zbiór plonu, niskie koszenie słomy, rozdrabnianie resztek poźniwnych, głęboką orkę zimową.

Metoda hodowlana polega na doborze odmian dostosowanych do lokalnych warunków glebowo-klimatycznych oraz mniej podatnych na szkodniki, głównie ploniarkę zbożówkę oraz omacnicę prosowiankę. Jak wykazały bowiem badania prowadzone przez COBORU i IOR najodporniejsze odmiany są 2-3-krotnie słabiej uszkodzane przez szkodniki w porównaniu z najwrażliwszymi.

W odniesieniu do kukurydzy metoda biologiczna ma zastosowanie przy zwalczaniu omacnicy prosowianki oraz pośrednio także i rolnic żerujących na kolbach. Polega na wyłożeniu biopreparatu zawierającego poczwarki pasożyta jaj motyli zwanego kruszynkiem. W ochronie kukurydzy przed omacnicą prosowianką zaleca się wykosanie dwóch introdukcji kruszynka, podczas których na 1 ha zasiewu uwalnia się 150-160 tys. pasożytów.

Metoda integrowana obejmuje stosowanie kombinacji metod biologicznych, biotechnicznych, chemicznych, fizycznych, uprawowych i hodowlanych, przy których wykorzystanie chemicznych środków ochrony roślin ogranicza się do niezbędnego minimum i tylko w celu niedopuszczenia do nadmiernego rozwoju organizmów szkodliwych, przy którym mogłyby wystąpić straty ekonomiczne.

W zwalczaniu chemicznym stosuje się zarejestrowane insektycydy, których użycie i dawki uzależnione są od nasilenia szkodnika (przekroczenia progu szkodliwości). W metodzie tej wykorzystuje się zarówno insektycydy doglebowe, zaprawy nasienne jak i preparaty nalistne. W chwili obecnej liczba zarejestrowanych insektycydów jest bardzo uboga co uniemożliwia ich naprzemienne stosowanie, a co jest niezmiernie ważne w celu uniknięcia uodparniania się szkodników na zastosowane substancje aktywne. Ponadto przy stosowaniu syntetycznych środków ochrony roślin ogromnego znaczenia nabiera temperatura w jakiej przeprowadza się zabieg, gdyż znaczna część preparatów to pyretroidy skuteczne w temperaturze do 20°C.

Metoda uprawy odmian odpornych ma zastosowanie w odniesieniu do ograniczania szkodliwości omacnicy prosowianki. W metodzie tej wykorzystuje się odmiany transgeniczne kukurydzy, które są wzbogacone na drodze inżynierii genetycznej o jeden gen pozyskany z powszechnie występującej glebie bakterii *Bacillus thuringiensis*, który jest odpowiedzialny za wytwarzanie przez rośliny białka Cry toksycznego dla omacnicy w ciągu całego okresu wegetacji kukurydzy.

Opracowanie:

Paweł K. Beres

Instytut Ochrony Roślin-Państwowy

Instytut Badawczy

Terenowa Stacja Doświadczalna

w Rzeszowie

Oszczędzać czy nie – oto jest pytanie?

Kiedy idzie nowy sezon zawsze zastanawiamy się, co posiać, na czym zarobić, ale na te pytania nigdy nie możemy znaleźć właściwej odpowiedzi. Czemu?. Zawsze zależy od pogody lub polityki albo obu czynników na raz. Oba czynniki w skutkach mogą być przetrważnie są dla nas rolników bardzo przykre, szczególnie pod względem ekonomicznym. Rzadko zastanawiamy się gdzie możemy zaoszczędzić, aby mieć mniejsze koszty i nakłady, a przez to lepszy efekt ekonomiczny. Spróbujmy krok po kroku zastanowić się, co możemy zrobić. Na początku mając jeszcze dużo czasu powinniśmy zbadać glebę to najprostszy i najtańszy sposób na oszczędności. W Polsce

stan gleb pod względem kwasowości wygląda bardzo źle żeby nie powiedzieć, że fatalnie. Widać to dokładnie na poniższym rysunku. Oceniając ten stan możemy powiedzieć, że 70% gleb w Polsce wymaga wapnowania, a 50% natychmiastowego wapnowania. Pod tym względem mamy bardzo zdegradowane gleby. Większość roślin wymaga odczynu zbliżonego

do obojętnego. Widząc ten stan Mazowiecka Izba Rolnicza wręcz walczy o wprowadzenie dotacji do wapna, choć cztery województwa ten program już realizuje to w pozostałych idzie to bardzo opornie.

Robimy następny krok. Kiedy mamy wyniki, a także zalecenia powinniśmy się do nich zastosoować? Wiedząc, jakie mamy gleby i jakie rośliny będziemy siali musimy pamiętać, aby dobrać odpowiednie wapno do odpowiedniej gleby i czasu stosowania wapna. Jeśli nie posiadamy w tym kierunku odpowiedniej wiedzy powinniśmy skorzystać z doradztwa. Poniższy diagram pokazuje nam, gdzie mamy szukać oszczędności. Ponieważ widać, że jeżeli pH mamy poniżej 5,5 to nawet, jeśli damy pod daną roślinę dawkę nawozów wymaganą zgodnie z zaleceniami agrotechnicznymi to rośliny nie są w stanie tych nawozów pobrać i tu wielu rolników robi podstawowe błędy.

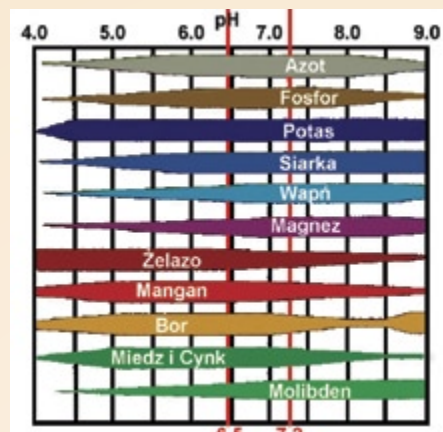
Wysoka aktywność glinu, wodoru i manganu w glebach kwaśnych (o pH poniżej 5,5) sprzyja, bowiem pobieraniu i kumulacji metali ciężkich (Cd, Mn, Zn, Cu, Pb i innych) w roślinach.

Właściwe stosowanie nawozów wapniowych ma szczególnie istotne znaczenie w produkcji żywności ekologicznej, jak również w systemach integrowanej produkcji, gdzie jakość owoców i warzyw jest kontrolowana na obecność metali ciężkich.

Dostępność nawozów w stosunku do pH. Krok następny to nasza analiza ile, a przede wszystkim, jakich nawozów wysiać. Jeśli chodzi o ilość, to nie powinno nam to sprawiać wiele kłopotu, gdyż ile mamy dostępnych składników w glebie określa nam zalecenie z badania gleby, tylko powinniśmy policzyć ile uzupełnić. Dylemat możemy mieć, jakie nawozy wysiać, aby przyniosły nam zakładany cel, czyli by osiągnąć wysoki plon, dobrej jakości i przy dobrym efekcie ekonomicznym. To możemy lepiej zrozumieć na przykładzie wyników w doświadczeniu polowym.

Choć wydaliśmy nieco więcej na 1 hektar na specjalistyczny nawóz Kemirę corn nawóz dobrany pod kukurydzę to przede wszystkim końcowy

efekt jest taki, że zebrano ponad 0,5 tony ziarna więcej i to bardzo dobrej jakości. Dziś dobierając nawóz pod konkretne rośliny zwracamy uwagę nie tylko na makroskładniki, ale również na mikroelementy, które decydują o wroście plonu, a także o jego jakości. Wyniki z doświadczenia wskazują jakie z tego mamy korzyści.

Pomiędzy czerwonymi liniami jest wartość optymalna.

Robimy następny krok. W uprawie kukurydzy znowu musimy przeprowadzić analizę ekonomiczną, czy iść na łatwiznę i wybrać byle jaką odmianę, aby zaoszczędzić na nasionach, bo rozpiętość cenowa jest bardzo duża od 250-500 zł/ha., ale czy to nie jest tylko pozorna oszczędność, a w szczególności przy obecnej cenie ziarna paszowego 750-800 zł/t. Dobry lub bardzo dobry materiał siewny to różnica w plonie przy tych samych warunkach klimatyczno-glebowych może wynosić powyżej jednej tony z ha, czyli wzrost dochodu na obecne ceny prawie 800 zł. Nasuwa się pytanie czy warto „zaoszczędzić” 250 zł/ha?. To zostawiam bez odpowiedzi. Tę analizę musimy również przeprowadzać przy wyborze odpowiedniej odmiany na kiszonkę, bo w kiszonce nie chodzi nam o tony, ale o ilość energii w tonie, bo to jest najważniejsze. Przy wyborze odmiany na kiszonkę bacznie uwagę

Gospodarstwo Ewy i Tadeusza Szymańczak SKRZELEW gm. Teresin
Wyniki doświadczeń nawozowych z Kemira-corn 2007 r.

I POWTÓRZENIE																		
Lp	plon kukurydzy mokrej w kg	dł. pola w m	szer. pola w m	powierzchnia pola w ar	wilg 1	wilg 2	średnia wilgotność %	plon na makro w t/ha	plon przy 15% wilgotności w t/ha	nawóz kg/ha	różnica suchego ziarna do soli + fosforanu t	cena kukurydzy	ilość na ha nawozu	cena nawozu za t	cena na 1h nawozu zł	przychód zł/1ha	przychód minus cena nawozu na 1ha	
1	651	53	12	6,36	31,1	31,5	31,3	10,24	8,19	sól+fosforan 280		800	280	1000	280,0	6 552,0	6 253,8	
2	703	53	12	6,36	31,9	32,4	32,2	11,05	8,73	kemira 280	0,540	800	280	1065	298,2	6 984,0	6 704,0	
Różnica między kemira-corn 280 a solą + fosforan 280																	450,2	

II POWTÓRZENIE																		
Lp	plon kukurydzy mokrej w kg	dł. pola w m	szer. pola w m	powierzchnia pola w ar	wilg 1	wilg 2	średnia wilgotność %	plon na makro w t/ha	plon przy 15% wilgotności w t/ha	nawóz kg/ha	różnica suchego ziarna do soli + fosforanu t	cena kukurydzy	ilość na ha nawozu	cena nawozu za t	cena na 1h nawozu zł	przychód zł/1ha	przychód minus cena nawozu na 1ha	
1	644	53	12	6,36	32,1	31,4	31,8	10,13	8,05	sól+fosforan 280		800	280	1000	280,0	6 440,0	6 141,8	
2	695	53	12	6,36	31,9	31,4	31,7	10,93	8,69	kemira 280	0,640	800	280	1065	298,2	6 952,0	6 672,0	
Różnica między kemira-corn 280 a solą + fosforan 280																	530,2	

800 zł - założenie ceny kukurydzy za 1t

Obliczenia dokonano grudzień 2007 r.

X DNI KUKURYDZY - SKRZELEW 2008

zwracany przede wszystkim na plon ziarna. Na dowód tego jak dobre odmiany mogą plonować pokazują wyniki doświadczeń. Z wyników doświadczeń polowych powinniśmy korzystać przy doborze odmian w każdym roku. Zapraszamy na stronę http://www.kukurydza.home.pl/index.php?id=wyniki_doswiadczenia

WYNIKI DOŚWIADCZEŃ PRODUKCYJNYCH 2007

PIONEER STRIP-TRIALS
KUKURYDZA NA ZIARNO

REGION: MAZOWIECKIE-PODLASKIE

Odmiana	FAO	Liczba dośw.	Obsada przy zbiorze	średni % wilg.	t/ha 15%	max. plon
PR39B56	220	8	77667	33,8	9,74	12,87
PR39K13	220	7	76857	33,9	10,06	11,40
PR39A61	220	5	77333	33,0	9,40	10,72
PR39G12	230	5	80200	32,5	9,56	11,25
PR39H84	230	2	79500	28,1	9,33	10,37
PR39H93*	230	4	78083	33,9	9,41	11,21
PR39T13	250	7	80571	35,6	10,09	11,17
PR39H32	240	5	80067	32,0	10,01	11,40
PR39T45	240	6	79333	35,9	10,16	10,92
PR39D23*	250	3	77000	35,4	11,03	12,29
PR39F58	260	8	80500	34,4	11,34	12,73
CLARICA	280	3	77333	31,5	10,41	10,70
PR38R92	300	5	81267	32,3	10,57	11,55
PR38H20	290	4	81583	36,3	10,65	11,64
PR38V12	300	6	80167	35,8	9,97	11,40
ŚREDNIE:			79164	33,6	10,11	11,44

* odmiana nie dostępna w 2008

Kolejnym krokiem jest obsada roślin na polu po wschodach, powinna być tą obsadą, jaka pozostanie do zbioru. W fazie 3-4 liścia możemy już się zorientować czy nasze założenia zostały spełnione. Można to sprawdzić posługując się poniższą tabelą.

Korzystanie z tabeli:

Liczba nasion lub roślin na 5 m długości rzędu	Średnia odległość między nasionami lub roślinami w rzędzie	Gęstość siewu lub obsada roślin w szt./ha dla rozstawu 75 cm
28	17,9	74.667
29	17,2	77.333
30	16,7	80.000
31	16,1	82.667
32	15,6	85.334
33	15,2	88.000
34	14,7	90.667
35	14,3	93.334
36	13,9	96.000
37	13,5	98.667

Na losowo wybranym rzędku odmierzyć odcinek 5 m i policzyć rośliny, następnie odszukać w tabeli obsadę na 1 ha. Dla uzyskania wyniku odzwierciedlającego stan faktyczny, wskazane jest powtórzenie pomiaru w kilku miejscach pola. Można powtarzać pomiary na wszystkich rzędach całej szerokości siewnika, pozwoli to na sprawdzenie precyzji siewu poszczególnych sekcji siewnika.

Korzystając z tabel można precyzyjnie określić gęstość siewu i obsadę roślin na polu, ale powinniśmy być bardziej przorni i nie po fakcie mierzyć odległości między roślinami, ale przed wyjazdem siewnika w pole. Powinniśmy przejechać testowo i określić czy zgodnie z zaleceniami nasz siewnik wysiewa. Musimy pamiętać, że precyzja ma istotny wpływ na wielkość a nawet i jakość naszego plonu, to obrazuje poniższe doświadczenie. Podobne wyniki są z poprzednich lat.

W tym miejscu należy sobie postawić pytanie czy to koniec możliwości w oszczędzaniu w uprawie kukurydzy? Oczywiście, że nie. Czy możemy skorzystać z tych możliwości? Tu pojawia się wiele wątpliwości. Świat wprowadza do produkcji rolniczej postęp biotechnologiczny dopuszczając do uprawy

szkodnikami jest bardzo trudna, gdyż atakują one kukurydzę, która ma 2 do 3 metrów wysokości. W pierwszej kolejności napotykałyśmy na barierę techniczną, bo nie posiadamy takiego sprzętu naziemnego, aby wjechać w taką kukurydzę, a druga bariera to brak środków chemicznych do wykonywania zabiegów, gdyż procedury rejestracyjne są bardzo skomplikowane i długotrwałe. Dopuszczając do uprawy kukurydzę modyfikowaną usunęlibyśmy te bariery, tym bardziej, że prawo Unii Europejskiej dopuszcza do uprawy GMO. To prawo polskie jak zwykle jest trochę skomplikowane. Ustawa nasienna mówi, że jest zakaz sprzedaży nasion odmian modyfikowanych, natomiast nie mówi, że nie można ich siać. Wielu rolników szczególnie z południowej Polski skorzystało z tej luki prawnej i zakupili nasiona kukurydzy za granicą w Czechach czy Słowacji. Jakie korzyści możemy mieć z uprawy kukurydzy zmodyfikowanej? Po pierwsze nie wykonujemy zabiegów chemicznych na tego szkodnika, po drugie nie mamy strat z powodu łamania się kukurydzy, straty te mogą wynosić od 30 do 50% na plantacji. Po trzecie kukurydza nie jest porażona, mitotoksynami, które u ludzi wywołują choroby nowotworowe. Po czwarte jest większy zdrowy plon, 1 do 2 t/ha, co w obecnej dobie wolnego rynku i konkurencji ma to ogromne znaczenie ekonomiczne. Po piąte nie mamy kłopotu ze zbytem zdrowej i bezpiecznej żywności. Powinniśmy wszystko zrobić, aby mieć jednakowe warunki jak pozostali rolnicy w UE.

Wiedza jest potrzebna w każdym działaniu dlatego też zapraszam na Jubileuszowe X Dni Kukurydzy woj. Mazowieckiego i Łódzkiego 5 – października Skrzelew gm. Teresin pow. Sochaczew więcej informacji na stronie <http://www.kukurydza.home.pl/>

Tadeusz Szymańczak

rośliny zmodyfikowane w tym również kukurydzę. Wraz ze wzrostem i dynamiką rozwoju w rolnictwie pojawiają się nowe zagrożenia takie jak omanica prosojanka, która powoduje potężne szkody w uprawie kukurydzy, szczególnie na południu Polski. Szkody te są o coraz większym znaczeniu gospodarczym i wynoszą około 400 mln zł rocznie. To nie koniec naszego nieszczęścia, bo od 2005 r zagościła, nie proszona, u nas na plantacjach stonka kukurydziana, która w bardzo szybkim tempie rozprzestrzenia się i zasiedla nowe obszary. Walka z tymi

Wpływ gęstości siewu na plonowanie 2007 Skrzelew

gęstość w rzędzie	ilość ziarna (tys/ha)	szer (m)	dł (m)	kg/Plo t	%	mokra t/ha	średnia (t/ha)	średnia wilg %
co 12 cm	111,1	12	54	686	31,5	10,58		
co 12 cm	111,1	12	54	669	31,8	10,32		
co 12 cm	111,1	12	54	693	31,7	10,69		
co 12 cm	111,1	12	54	677	31,8	10,45	10,51	31,70
co 13 cm	102,6	12	54	694	31,6	10,71		
co 13 cm	102,6	12	54	693	31,5	10,69		
co 13 cm	102,6	12	54	710	30,9	10,96		
co 13 cm	102,6	12	54	712	31,8	10,98	10,84	31,45
co 14 cm	95,2	12	54	728	30,3	11,23		
co 14 cm	95,2	12	54	734	30,6	11,32		
co 14 cm	95,2	12	54	739	30,6	11,41		
co 14 cm	95,2	12	54	726	30,7	11,2	11,29	30,55
	Różnica	=	0,78	t				
			0,78	x	=	488	zł/ha	
1% wilgotności to 15 zł za tonę mniej								
	Różnica	=	1,15	%				
Cena kukurydzy mokrej (30%)w dn 20 października 625 zł/t								

Czy rząd polski próbuje skłócić rolników?

Stanowisko Stowarzyszenia „Koalicja Na Rzecz Nowoczesnego Rolnictwa” oraz Zamojskiego Stowarzyszenia Rolników w sprawie organizmów genetycznie zmodyfikowanych

My rolnicy, uważamy za konieczne podjęcie przez polski rząd stosownych działań, mających na celu stworzenie dostępu do nowoczesnych technologii w rolnictwie oraz stworzenie stabilnego prawa, w którym polscy rolnicy mogliby bezpiecznie funkcjonować.

Obowiązujący w chwili obecnej system prawny nie pozwala polskiemu rolnikowi na prowadzenie stabilnej, długofalowej działalności gospodarczej. Pojawia się wiele problemów, które powodują, iż opłacalność produkcji rolniczej spada z dnia na dzień. Krajowe normy prawne nie mogą stać w sprzeczności z obowiązującym systemem prawa Unii Europejskiej, jednocześnie dyskryminując polskiego rolnika.

Nowe technologie rolnicze to nie tylko możliwość uzyskania wyższych plonów, ale również bezpieczniejsza żywność, lepszej jakości. Technologie te umożliwiają mniejsze zużycie nawozów, środków ochrony roślin, co nie tylko poprawia rachunek ekonomiczny rolnika, ale służy również skuteczniejszej ochronie środowiska. W sytuacji, gdy dramatycznie kurczy się areal uprawy kukurydzy dalsze ograniczenia w tym zakresie są nie do przyjęcia. Nowe technologie pozwolą rolnikom, co najmniej zrekompensować stały wzrost kosztów produkcji, a co za tym idzie umożliwią uniknięcia drastycznych wzrostów cen żywności.

Uważamy zatem, iż polskim rolnikom powinien zostać zagwarantowany:

- Stały dostęp do nowoczesnych technologii w rolnictwie, w tym związanych z roślinami modyfikowanymi genetycznie,
- Spójny system prawa, zgodny z Prawem Wspólnotowym. Niezbędne w tym celu jest podjęcie prac nad nowelizacją przepisów prawnych następujących aktów prawnych:
 - ustawie prawo organizmach genetycznie zmodyfikowanych – wykreślenie zapisów, zgodnie z którymi na rolnika zainteresowanego uprawą roślin genetycznie zmodyfikowanych nakłada się obowiązki dla przeciętnego rolnika prawie niewykonalne, z jednoczesnym obwarowaniem karno – administracyjnym dla każdego z obowiązków,
 - ustawie o paszach – wykreślenie zapisu wprowadzającego zakaz importu komponentów paszowych genetycznie zmodyfikowanych,
 - ustawie o nasiennictwie – usunięcie zapisu wprowadzającego zakaz obrotu materiałem siewnym zawierającym organizmy genetycznie zmodyfikowane.
- kierowanie się w polityce rolnej interesem polskiego rolnictwa i polskiej gospodarki żywnościowej, a nie demagogią. Decyzje dotyczące polskiego rolnictwa winny być podejmowane przy udziale rolników.

Nasze organizacje dostrzegają potrzebę opracowania kompleksowej regulacji, dostosowującej polskie przepisy prawa do wymagań Unii Europejskiej, wskazującej zasady upowszechnienia upraw roślin transgenicznych. Projekt ustawy prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych jest niezmiernie istotnym aktem prawnym dla funkcjonowania polskiego rolnictwa.

Polski ustawodawca planuje nałożyć na nas – rolników, obowiązki niemożliwe lub bardzo trudne do spełnienia i od tego uzależnia możliwość korzystania przez nas z udogodnień światowego rolnictwa. Niezrozumiany jest również fakt, iż dyskryminuje się rodzimych producentów rolnych z jednoczesną nierealnością zamknięcia Polski na GMO. Odnosimy wrażenie, iż prawdziwą intencją autorów tego projektu jest wyeliminowanie uprawy roślin GMO w Polsce, a nie wypracowanie zasad współistnienia różnych form prowadzenia upraw: konwencjonalnej, organicznej i biotechnologicznej.

Uważamy, iż projekt ustawy o GMO powinien zostać zmieniony i dostosowany do legislacji europejskiej, a rolnictwo polskie otwarte na nowe technologie.

Zdecydowanie postulujemy o pozostawienie rolnikom wyboru, co do rodzaju prowadzonej uprawy oraz o umożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej w warunkach wolnorynkowych, a nie gospodarki nakazowej. To my rolnicy odpowiadamy za dostarczenie polskiemu konsumentowi wysokiej jakości i bezpiecznej żywności, ponosząc całą odpowiedzialność, ale i ryzyko ekonomiczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Wychodząc naprzeciw potrzebom polskiego rolnictwa dla zapewnienia mu niezbędnej konkurencyjności w Unii Europejskiej i na rynkach światowych, liczymy, iż polski rząd weźmie pod uwagę głos rolników w trwającej dyskusji na temat GMO w Polsce.

Oczekujemy pilnego podjęcia niezbędnych inicjatyw legislacyjnych przywracających europejskie standardy w poszanowaniu prawa UE, której Polska jest członkiem.

Wiesław Gryń
Prezes
Zamojskie Towarzystwo Rolnicze

Adam Koryzna
Prezes

Koalicja na Rzecz Nowoczesnego Rolnictwa

Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Skierniewicach

Produkuje i poleca

- ser mozzarella
- niezastąpiony do przygotowywania prawdziwej pizzy, sałatek i zapiekanek, w postaci bloków, wiórków oraz kulek
- ser mozzarella naturalnie wędzony
- mleko w proszku odtłuszczone
- mleko w proszku pełne, masło

96-100 Skierniewice, ul. Sobieskiego 83
tel. 046 834 34 00, fax 046 833 44 25
e-mail: handel@osmskierniewice.pl
www.osmskierniewice.pl

ZEAGRAN 340 SE

CENNA NOWOŚĆ NA SEZON 2009

Atrazyna przez wiele lat stanowiła podstawę naszych programów ochrony kukurydzy przed chwastami. Jednak z uwagi na obniżającą się skuteczność jak i wielką uciążliwość dla środowiska została już dawno wycofana w krajach Unii Europejskiej. W Polsce rok 2007 był ostatnim, kiedy można jeszcze było stosować herbicydy zawierające atrazynę. Spowodowało to duże zmiany w metodach ochrony kukurydzy w obecnym sezonie i wielu użytkowników próbowało różnych kombinacji. Nie wszystkie dobrze się sprawdzały.

Na sezon 2009 firma F&N AGRO będzie oferować świeżo zarejestrowaną nowość, ZEAGRAN 340 SE. Jest to specjalistyczny kukurydziany herbicyd, zawierający dwie substancje aktywne o uzupełniającym się mechanizmie działania. Bromoksynil (znany już z preparatu EMBLEM) działa kontaktowo, pobierany jest głównie przez liście, terbutylazyna (substancja należąca do rodziny triazyn) pobierana jest przez liście i korzenie, wykazuje długotrwałe działanie w glebie. Dzięki temu blokuje kiełkowanie nowych chwastów po zabiegu.

Jest to pierwsza w Polsce gotowa mieszanka tego typu, posiadająca wiele unikalnych cech. Preparat ma unikalną, opatentowaną formację typu MIXED ESTER, polegającą na użyciu substancji czynnej bromoksynil w postaci 2 różnych estrów (oktanianowego i heptanowego) co poprawia pobieranie tej substancji aktywnej i jej działanie na starsze chwasty o grubszej, mniej przepuszczalnej skórce. Inne preparaty na naszym rynku

zawierające bromoksynil nie posiadają takiej cechy. Jednocześnie bromoksynil wnikając do liści, pociąga za sobą terbutylazynę, ułatwiając jej wchłanianie (co określa się jako efekt „sań”). Dzięki temu terbutylazyna zawarta w Zeagranie wykazuje dużo lepsze działanie dolistne niż w samodzielnych formułacjach.

Preparat przeznaczony jest do powschodowego zwalczania chwastów dwuliściennych. Pozwala to wyeliminować ich konkurencję w najbardziej niebezpiecznym dla kukurydzy okresie. Dzięki silnemu działaniu nalistnemu, zmniejsza problemy z niedostateczną skutecznością tradycyjnych preparatów doglebowych przy niskiej wilgotności gleby. Sucha wiosna nie ogranicza skuteczności ZEAGRANU. Preparat charakteryzuje wysoka selektywność wobec kukurydzy, co pozwala na jego wczesne zastosowanie. Zapobiega to konkurencji chwastów już od początku uprawy i zapewnia największy przyrost plonu.

Zakres działania ZEAGRANU jest bardzo szeroki i obejmuje wszystkie istotne w upra-

wie kukurydzy chwasty (np.: fiołek, gwiazdnica, jasnoty, maruna, psianka, przytulica, rdesty, szarłat, tasznik, tobołki). Najskuteczniej niszczy chwasty małe, ale wiele chwastów jest także znakomicie zwalczanych w fazach starszych, jak np. komosy. Preparat najlepiej jest stosować wcześniej, w fazie 4-6 liści kukurydzy (przy 15-20 cm wysokości roślin), na chwasty w fazie 2-4 liści. Zalecana dawka wynosi 1,6-2,0 l/ha. Wyższą dawkę preparatu należy stosować na chwasty w starszych fazach rozwojowych (4-6 liści lub rozeta) oraz na glebach cięższych, gdzie występuje więcej chwastów. ZEAGRAN jest również bardzo dobrze tolerowany przez kukurydzę starszą, mającą 8-10 liści co pozwala na interwencyjne zwalczanie zachwaszczenia wtórnego (oczywiście jeżeli w takim momencie zabieg chwasty są w jeszcze w fazie wrażliwej).

ZEAGRAN dzięki swej efektywności i elastyczności stosowania może być podstawą zwalczania chwastów dwuliściennych w kukurydzy. Dwie substancje aktywne i odmienny mechanizm ich działania znakomicie pomagają unikać powstawania i kumulacji ras chwastów odpornych na herbicydy. Ważną cechą preparatu jest zdolność niszczenia linii chwastów już uodpornionych na triazyny (np. atrazynę) jak: komosy, rdesty, psianka czarna, a także szarłat.

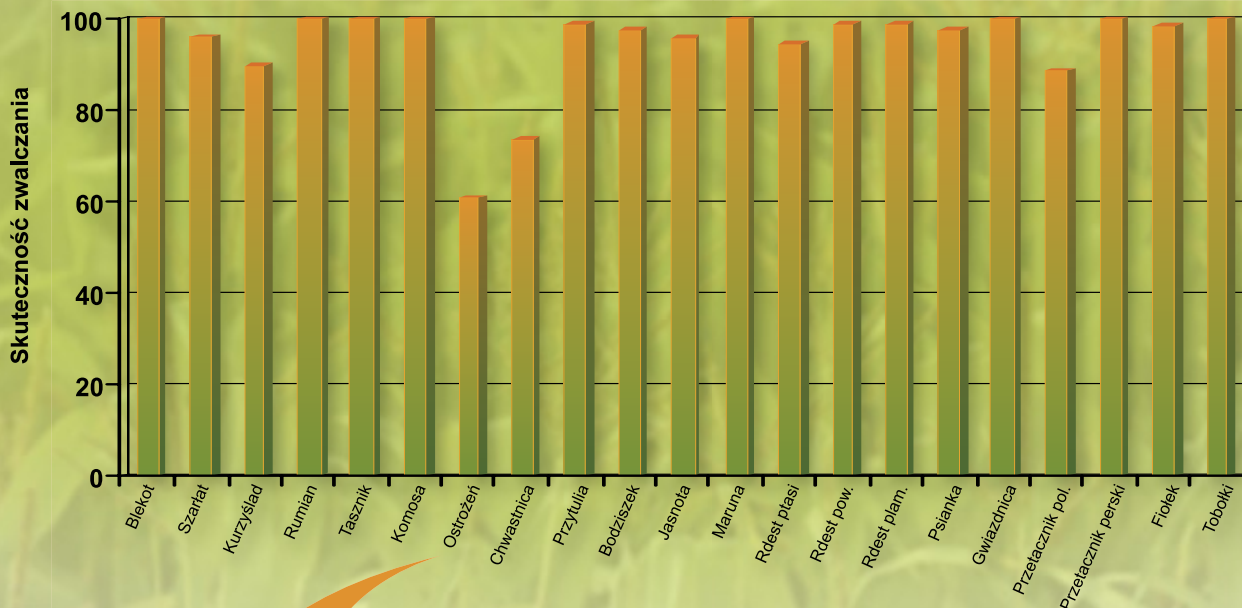
Preparat nie działa antagonistycznie do innych produktów, co czyni z niego cennego partnera preparatów zwalczających chwasty prosoвате i perz, ale nie zapewniających pełnego spektrum zwalczania chwastów dwuliściennych (na przykład nikosulfuronów czy rimsulfuron). Warto też zauważyć, że pełna dawka preparatu (2 l/ha) wykazuje całkiem niezłe działanie na chwastnicę jednostronną, która jest średniowrażliwa. Uzupełnia to działanie wyspecjalizowanych preparatów na chwasty jednoliścienne, a na polach, gdzie nie ma dużego nasilenia chwastnicy, może być wystarczające stosowanie samego ZEAGRANU. Do jego zalet należy też brak problemów z uprawami następczymi. Środek rozkłada się w glebie w ciągu okresu wegetacji nie stwarzając zagrożenie dla roślin uprawianych następczo. Po kukurydzy odchwaszczanej środkiem w warunkach normalnego przebiegu wegetacji można uprawiać wszystkie rośliny.

Efekt ochrony z preparatem ZEAGRANem 340SE

NOWOŚĆ! **WYPRÓBUJ KONIECZNIE W SEZONIE 2009**

Zeagran 340 SE • 2,0 l/ha • zbiorcze wyniki badań rejestracyjnych 2005–2006

Zeagran *340 SE*

- ▶ Zeagran 340 SE jest środkiem chwastobójczym w formie zawiesino-emulsji, stosowany powschodowo, przeznaczony do zwalczania jednorocznych chwastów dwuliściennych w kukurydzy.
 - ▶ Zeagran 340 SE zawiera dwie substancje aktywne o uzupełniającym się mechanizmie działania. Bromoksynil działa kontaktowo, pobierany jest głównie przez liście, Terbutylazyna pobierana jest przez liście i korzenie roślin wrażliwych, wykazuje długotrwałe działanie w glebie.
 - ▶ Najskuteczniej niszczy chwasty znajdujące się w fazie 2–6 liści.
 - ▶ Środek stosować po wschodach, najlepiej w fazie 4–6 liści kukurydzy, może być stosowany do fazy 8 liści kukurydzy, o ile chwasty nie przekroczyły fazy wrażliwej.
 - ▶ Zalecana dawka: 1,6–2,0 l/ha.

• chronimy uprawy •
FN
agro
• chronimy naturalne piękno •

„Firma Nasienna Granum Sp.J.”

98-105 Wodzierady 81 woj. łódzkie
tel. (+48 043) 677-31-26, 677-35-20
fax (+48 043) 675-99-53
e-mail: granum@pro.onet.pl <http://www.granumfn.pl>

Producent kwalifikowanego materiału siewnego

TRAWY I MIESZANKI TRAW

Oferujemy bogaty asortyment mieszanek traw pastewnych na łąki, pastwiska oraz przemienne użytki zielone. Ze względu na zróżnicowany skład naszych mieszanek można je skarmiać w postaci zielonki, siana, kisonki lub sianokisonki.

KUKURYDZA SIEWNA

Jesteśmy przedstawicielami renomowanych firm nasiennych proponujących bogaty asortyment odmian krajowych i zagranicznych. Z hodowli krajowej oferujemy bogatą paletę odmian Hodowli Roślin Smolice wyprodukowanych przez P.N. Środa Śląska: WILGA, CEDRO, CLAUDIA, BACA, WIARUS, PROSNA, SMH 220, GLEJT, DUMKA, REDUTA, SMOK, BIELIK, SAN, BURAN, BUŁAT, BLASK, GROM, KOZAK, WIGO, LOBER, BOSMAN, NIMBA. Z hodowli zagranicznej polecamy odmiany firmy **PIONEER** oraz na indywidualne zamówienia odmiany innych hodowli.

SADZENIAKI ZIEMNIAKA

Jesteśmy przedstawicielami czołowych hodowli ziemniaka w kraju i zagranicą. W oparciu o zawarte umowy możemy zaoferować Państwu najnowsze odmiany o pożądanym walorach użytkowych.

Odmiany bardzo wczesne	Odmiany wczesne	Odmiany średnio wczesne	Odmiany średnio późne
ARIELLE, CARERA	BELLAROSA	ASTERIX	BRYZA
BERBER, DENAR	EWELINA	DALI	JELLY
LORD, IMPALA	OWACJA	IRGA	
ORLIK, RUTA	KORONA	SATINA	
VERA, VELOX	ROSALIND	OMEGA	
	VINETA	TAJFUN	

Materiał sadzeniakowy dostępny w stopniach kwalifikacji:
CA – Oryginał, CB – Klasa A, Kalibrz sadzeniaków 35-55 mm

ZBOŻA SIEWNE I INNE NASIONA ROLNICZE

Pszenvica jara	Pszenvyto jare	Jęczmień jary	Owies	
BOMBONA GRIWA NAWRA CYTRA TYBALT	DUBLET LEGALO	ANTEK JUSTINA SKARB ORTHEGA STRATUS	DERESZ ARAB CWAŁ SZAKAL KREZUS SŁAWKO	ŁUBIN ŻÓŁTY, ŁUBIN WĄSKOLISTNY, WYKA SIEWNA, GROCH SIEWNY, SERADEŁA, FACELIA BŁĘKITNA, WYKA SIEWNA, BOBIK, LUCERNA SIEWNA, GORCZYCA BIAŁA, KONICZYNA ŁĄKOWA, KONICZYNA PERSKA, KONICZYNA SZWEDZKA, KONICZYNA BIAŁA, PERKO, RZEPIK, NASIONA TRAW.

ZAPRASZAMY DO NASZYCH PUNKTÓW SPRZEDAŻY:

FN Granum
Siedziba
98-105 Wodzierady 81
tel. 043 677 35 20
FAX 043 675 99 53

FN Granum
Filia w Łowiczu
ul. Katarzynów 46
99-400 Łowicz
tel. 046 837 23 05

Zapraszamy na
naszą stronę
internetową:
www.granumfn.pl

KOMPLEKSOWE NAWOŻENIE KUKURYDZY

YaraMila 7-20-28 Corn oraz FoliCare fosforowy (12-46-8) YaraVita Cynk F YaraVita Kukurydza

4 kompletne rozwiązania w mineralnym żywieniu kukurydzy

Pozycja lidera w kompleksowym żywieniu roślin zobowiązuje nas do ciągłego rozwoju.

Nieustannie poszukujemy najlepszych rozwiązań wychodząc naprzeciwko Państwa potrzebom, rozwijając również nasze produkty i ofertę.

NAWOŻENIE PODSTAWOWE – FOSFOR, POTAS, MAGNEZ, SIARKA i MIKROELEMENTY

YaraMila 7-20-28 Corn to pierwszy na rynku nawóz doglebowy, dedykowany kukurydzy. Odpowiedni dobór składników pokarmowych oraz wysoka jakość nawozu pozwala na stosowanie go we wszystkich systemach uprawy kukurydzy:

rośliny. Ten sposób wprowadzenia składników pokarmowych wiąże się z szybkim, łatwym i efektywnym zaspokojeniem wymagań pokarmowych roślin podczas trwania wegetacji. Z teoretycznego, praktycznego oraz ekonomicznego punktu widzenia, podczas dokarmiania dolistnego kukurydzy należy zwrócić uwagę na dwa składniki pokarmowe: fosfor oraz cynk. Objawy niedoborów pierwszego z nich (P) są związane z powstawaniem fioletowo-purpurowych plam na powierzchni liści. Plamy te powstają w wyniku nadprodukcji barwnika antocyjanowego oraz zmniejszenia tempa syntezy zielonego barwnika roślin: chlorofilu. Sytuacja taka ma najczęściej miejsce przy temperaturze powietrza poniżej 120°C oraz suszy.

mikroelementów. Symptomy niedoboru fosforu w takim układzie są likwidowane nieomal błyskawicznie. Związek czynny Folicare'a – fosforan mocznika uodparnia także roślinę na niekorzystny wpływ czynników chorobotwórczych (m.in. patogenów z rodzaju: *Aspergillus* oraz *Cladosporium*), pogarszających wartość paszową ziarna. Nawóz stosuje się w dawce 5 kg/ha, przy zużyciu 200-300 litrów cieczy roboczej w fazie 3-4 liści oraz powtarza oprysk w fazie 6-8 liści. Dodatkowo do tak sporządzonej cieczy roboczej można dodać jednoskładnikowy nawóz dolistny z wysoką zawartością cynku.

Yara Poland proponuje Państwu tutaj także oryginalne rozwiązanie: YaraVita Cynk F. Jest to dolistny, skoncentrowany nawóz cynkowy

Zawartość składników pokarmowych w nawozie

YaraMila YaraMila 7-20-28 Corn:

Azot (N-NH₄) – 7%; Fosfor (P₂O₅) – 20%;
Potas (K₂O) – 28%; Magnez (MgO) – 2%;
Siarka (SO₃) – 7,5%; Bor (B) – 0,02%;
Miedź (Cu) – 0,02%; Żelazo (Fe) – 0,1%;
Mangan (Mn) – 0,03%; Cynk (Zn) – 0,02%;
Wapń (CaO) – 2,8%

Dawki i terminy stosowania YaraMila 7-20-28 Corn:

Termin	Zasobność w P i K	Dawki [kg/ha]	Uwagi
Wariant I (nawożenie P i K przed siewem, powierzchniowe)			
1-2 tygodnie przed siewem	bardzo wysoka i wysoka	200-300	Nawóz po wysianiu wymieszać z glebą
	średnia	300-400	
	niska i bardzo niska	400-500	
Wariant II (nawożenie P i K w czasie siewu nasion, rzędowe)			
Podczas siewu nasion	bardzo wysoka i wysoka	180-270	Nawóz powinien być umieszczony min. 5 cm obok i min. 5 cm poniżej rzędu nasion
	średnia	270-370	
	niska i bardzo niska	350-450	

NAWOŻENIE POGLÓWNE-AZOTOWE

Nawożenie azotowe w uprawie kukurydzy jest jednym z najważniejszych czynników plonotwórczych. Odpowiednio dobrane nawozy azotowe, jak również optymalne terminy ich stosowania gwarantują efektywne wykorzystanie jednego z najważniejszych składników pokarmowych, jakim jest azot (N). Yara Poland proponuje Państwu dwa szybko działające nawozy do pogłównego stosowania w uprawie kukurydzy: CAN 27 (saletra wapniowo amonowa, o składzie N – 27%; CaO – 7%; MgO – 4%) oraz na gleby o średniej i niskiej zasobności w fosfor i potas: SuperCan (N – 27%; P₂O₅ – 5%; K₂O – 5%; SO₃ – 8%). System nawożenia kukurydzy wg. Yara Poland zaleca wykonanie pogłównego nawożenia nawozami azotowymi w fazie 4-5 liści w dawce około 400 kg/ha.

DOKARMIANIE DOLISTNE

Dokarmianie dolistne kukurydzy stało się nieodłącznym elementem agrotechniki tej

Niedobór cynku w kukurydzy występuje przede wszystkim w początkowych fazach rozwoju tej rośliny i jest związany z bieleniem końcówek liści oraz skracaniem międzywęźli.

Yara Poland proponuje w swoich kompleksowym programie żywienia kukurydzy wykorzystanie Folicare'a fosforowego (12-46-8). Jest on sypkim łatwo rozpuszczalnym nawozem dolistnym, zawierającym aż 460 g P₂O₅ w 1 kg. Folicare fosforowy zawiera także składniki drugorzędowe (Mg, S) oraz komplet schelatowanych mikroelementów. Wyjątkowość tego produktu polega na wykorzystaniu w jego technologii produkcji fosforanu mocznika.

Substancja czynna (fosforan mocznika) w FoliCare fosforowym (12-46-8)

Związek ten powoduje rozluźnienie wierzchnich warstw tkanek, co umożliwia pełne wchłanianie całego kompleksu makro-, i

o bardzo dobrych właściwościach fizykochemicznych. Jednym z bardziej interesujących mechanizmów działania YaraVita Cynk F jest zdolność stymulacji rośliny do lepszego wykorzystywania azotu oraz powiększania powierzchni chłonnej systemu korzeniowego. Zabiegi dokarmiania dolistnego YaraVita Cynk F powinny być wykonywane razem z FoliCare fosforowym. Średnia dawka nawozu w jednym oprysku wynosi od 0,5 do 1 l/ha.

Zastosowanie proponowanego programu według dawek i terminów stosowania jest gwarantującą wysokiego plonu oraz jego odpowiedniej jakości.

Przedstawiciele Yara Poland:

Północ: 0 601 634 713
Zachód-Centrum: 0 665 320 115
Południowy Zachód: 0 601 634 711
Wschód-Centrum: 0 607 571 750
Południowy wschód: 0 605 199 904

FoliCare fosforowy (12-46-8) 5 kg/ha lub YaraVita Kukurydza 2 l/ha	+	YaraVita Cynk F
I oprysk – faza 3-4 liści II oprysk – faza 6-8 liści		
= sprawdzona recepta na sukces w uprawie kukurydzy		

Siła i harmonia

* w trakcie rejestracji

Bayer CropScience

BOREAL®*
58 WG

Para na wilgotną glebę

- działa inteligentnie – uaktywnia się po kolejnych opadach deszczu
- zapewnia pole bez chwastów już od wschodów kukurydzy i wysoką jakość plonu
- zwalcza szerokie spektrum chwastów jednoliściennych i dwuliściennych, w tym m.in. komosę, psiankę czarną i chwastnicę
- działa w trzech strefach: zwalcza chwasty, które już wzeszły, tworzy barierę dla chwastów na powierzchni gleby, pobierany jest również przez korzenie chwastów w glebie
- polecany także w technologii dawek dzielonych

 Bayer CropScience

* – preparat w końcowej fazie rejestracji © – zastrzeżony znak towarowy firmy Bayer

Pracuje po wschodzie

MaiTer®

- najszersze spektrum zwalczanych chwastów
- wolne od chwastów pole niezależnie od wilgotności gleby
- elastyczność dobierania terminu stosowania i dawki produktu
- polecany w technologii dawek dzielonych

Bayer CropScience

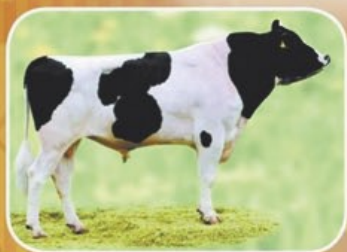

od 1989

Szeroki wybór nasienia buhajów

Rasy mleczne

HF

GALLOWAY

HIGHLAND

HEREFORD

LIMOUSIN

BLONDE D'AQUITAINE

ANGUS

SIMENTAL

CHAROLAIS

BBB

Rasy mięsne

INTERGEN

Jan Pilch

ul. Modrzewiowa 4, 43-424 Drogomyśl

tel. 33 857 21 76, kom. 0603 063 682

fax 33 857 21 89

e-mail: intergen@bb.onet.pl

www.intergen.pl

Ponadto:

- tanie kontenery inseminacyjne,
- ciekły azot,
- bezpośrednia współpraca z inseminatorami.

Szczegółowa oferta i dodatkowe informacje dostępne na życzenie.

Infolinia: 022 570 43 70
www.monsanto.pl

Orzeł czy reszta?

Nie ryzykuj – wybierz DEKALB!

Monsanto jest jedną z największych firm hodowlanych na świecie. Pod marką DEKALB oferuje nowoczesne odmiany kukurydzy i rzepaku. Za ich doskonałą jakością stoi ponad stuletnia tradycja prac nad innowacjami.

Odmiany DEKALB, projektowane na bazie ogromnego potencjału genetycznego, dają możliwość pełnego dostosowania do Twoich potrzeb.

Wybierz DEKALB – najefektywniejszą drogę do realizacji celów w uprawie rzepaku i kukurydzy.

MONSANTO
imagine®

DEKALB® - nasiona najwyższych lotów

SALON SPRZEDAŻY CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

Salon jest filią Przedsiębiorstwa ROLMECH Płońsk,
autoryzowanego przedstawiciela producentów
ciągników i maszyn rolniczych.

BIURA HANDLOWE

ZAKŁAD BŁONIE

05-870 Błonie
ul. Sochaczewska 64c
tel. 022 796 33 39
022796 33 40
022796 33 41
e-mail: blonie@rolmech.pl

ZAKŁAD PŁOŃSK

09-100 Płońsk
ul. 10-go Stycznia 4b
tel. 023 662 52 98
023 662 72 91
023 662 72 90
e-mail: plonsk@rolmech.pl

ZAKŁAD WĘGRÓW

07-100 Węgrów
ul. T. Kościuszki 153
tel. 025 792 30 23
0 662 036 086
e-mail: wegrow@rolmech.pl

OFERUJEMY DO SPRZEDAŻY:

- ciągniki rolnicze i sadownicze o mocy od 25 KM do 260 KM:
ZETOR, SAME, DEUTZ-FAHR, PRONAR, URSUS, ESKORT
- maszyny rolnicze do uprawy roli, załadunku, przenoszenia, transportu, siewu, sadzenia i ochrony roślin
- części zamienne do ciągników i maszyn rolniczych

Na zakupione maszyny i ciągniki udzielamy wysokich rabatów!

WARUNKI ZAKUPU:

wszystkie maszyny można nabyć za gotówkę i na kredyt
opracowujemy biznesplany na dofinansowanie z funduszy strukturalnych,
umożliwiające zwrot do 65% kosztów zakupu ciągników lub maszyn rolniczych

Oferowane maszyny są objęte gwarancją producenta.
Do wszystkich maszyn zapewniamy serwis gwarancyjny i pogwarancyjny.
Zapewniamy możliwość dostarczenia zakupionego sprzętu do klienta.

SUSZARNIE DRZEWICZ

Suszarnie do ziarna:
porcjowe lub o ruchu ciągłym,
stacjonarne i przewoźne,
opalone olejem opałowym,
propanem-butanem lub słomą.

Stary Drzewicz 1, 96-315 Wiskitki,
tel./fax (46) 856-7311
e-mail: drzewicz@drzewicz.com.pl, www.drzewicz.com.pl

PRASY SILOSUJĄCE GNIOTOWNIKI - RĘKAWY FOLIOWE

ROTO-MILL

ROTO-PRESS

ROTO-PAC

Prasy silosujące **ROTO-PRESS** i **ROTO-PAC** pozwalają na konserwowanie w rękawach foliowych:

- zielonek z traw, lucerny, kukurydzy
- wilgotnego ziarna zbóż i kukurydzy (gorzelnie)
- gniecionego ziarna na paszę po zainstalowaniu gniotowników **ROTO-MILL**
- wysłodków z buraków, młóta browarnianego, itp.

CEREALIS

Stary Drzewicz 1, 96-315 Wiskitki,
tel./fax (46) 856-7311, www.cerealis.pl

DIESEL SERVICE
MISZTAL

Partner

BOSCH

**REGENERACJA I NAPRAWA
POMP WTRYSKOWYCH**
silników wysokoprężnych
samochodów, maszyn i urządzeń

REGENERACJA GŁOWIC
wszelkich silników spalinowych
do pojazdów, maszyn i urządzeń

- Części zamienne oryginalne lub zastępcze
– wyłącznie sprawdzonych producentów
- Gwarancja na każdą naprawę
- Bezpłatna wycena kosztów naprawy
- Sprzedaż części zamiennych firmy Bosch i in.

BOSCH

DELPHI
Automotive System
SILMINS

BOSCH
PARTNER
CZĘŚCI DIESEL

DIESEL SERVICE
Dariusz Misztal
96-200 Rawa Mazowiecka, ul. Kościuszki 8
tel., fax (46) 814 36 58, kom. 606 95 63 58

Agencja Ochrony Mienia

„CERTUS”

Spółka z o.o.
96-500 Sochaczew
ul. Kusocińskiego 5
tel./fax (046) 862-27-69
tel. kom. 602-404-197

- * Ubezpieczenia do 3.000.000 zł
- * Ulga na P.F.R.O.N.
- * Członek Polskiego Związku Pracodawców „OCHRONA”
- * Monitoring

- * Ochrona osób, mienia, konwoje, (inkaso)
- * Projektowanie i montaż profesjonalnych systemów alarmowych i telewizji przemysłowej
- * Serwis 24 godz.

**PROFESJONALIZM
BEZPIECZEŃSTWO
ZAUFANIE**

 Lhoist Polska
Członek Grupy Lhoist

**NIE MA PŁONU
BEZ WAPNA**

Lhoist Polska Sp. z o.o. 30-102 Kraków, ul. Morawskiego 5
Centrum Obsługi Klienta tel. 077 45 16 376 lub 384 tel. kom. 0608 668 683, cok@lhoist.com

Proponuje najnowszą ofertę wapna nawozowego:

- ▶ Tlenkowe
- ▶ Węglanowe - z atestem ekologicznym
- ▶ Wapniowe zawierające magnez
- ▶ Wapniowe bez magnezu
- ▶ Oxyfertil Ca i Mg
- ▶ Oxyfertil mix Ca i Mg
- ▶ Opolwiał

Pomagamy dobrać i rozsiać. Stosujemy upusty sezonowe i preferencyjne ceny

Powyższe nawozy wraz z transportem oferują dystrybutorzy np.:

TECH - MOT Sp. z o.o., tel. 077 441 77 34, 077 456 79 73

Kam-Rol Szymanów tel. 046 861 45 00

Firmy oferują usługi rozsiewania lub wypożyczania rozsiewaczy do nawozów wapniowych

Oxyfertil®

CaLKAL

Saniblanco®

www.lhoist.pl

SIŁOSY ZBOŻOWE Z AKTYWNA WENTYLACJĄ

Już ponad 48.000 silosów
o ładowności 3,8 mln ton,
służy rolnikom w Polsce
i w Europie Środkowej

bin@bin.net.pl

Ładowność ton	Cena brutto z montażem wrzesień 2008 (zł)
10	4546
20	6625
28	7454
60	10380
70	11746
100	16670
130	19476
200	28948
250	33035
500	64387
950	98151
1150	126717
1270	135537
1500	149692

INFORMACJE I ZAMÓWIENIA także telefonicznie:

- * "BIN" Sp. z o.o. 87-700 Aleksandrów Kuj., ul. Narutowicza 12, tel. 054 282 88 00 - 03, fax 054 282 88 63
- * P.O.R. "KONSIL", 89-121 Ślesin k. Nakła, ul. Nakielska 10, tel. 052 38 57 859, 38 57 156, fax 052 38 57 155
- * "KONSIL" Filia Mazurska, 11-520 Ryn, ul. Partyzantów 16, (Firma Z.U.M.) tel. 087 421 82 80
- * "KONSIL" Filia Poznańska "TAD-OPAL", 64-330 Opalenica, Sielinko ul. Parkowa 2A, tel./fax 061 447 60 60
- * "KONSIL" Filia Warmińska, 82-335 Gronowo Elbląskie, Oleśno 12, tel. kom. 0506 187 058, fax 055 231 42 04
- * "AGRO-INSTAL" 08-500 Ryki, Bazanów Nowy 75, woj. lubelskie, tel. 081 865 45 12
- * "AGRO-INSTAL" Filia Siedlecko-Podlaska, Chotycze 5, 08-200 Łosice, tel. 083 357 14 80
- * "ELEWATOR" 37-716 Orły, Zadąbrowie 71A, woj. podkarpackie, tel. 016 671 25 14
- * P.H.U.O.R. "TECH-MAG" 48-300 Nysa, ul. Grodkowska 7, woj. opolskie, tel./fax 077 435 55 00, tel. kom. 0 605 07 47 33
- * "AGRO-KOMPLEKS", 83-200 Starogard Gdański, ul. Zielona 29, tel./fax 058 562 23 29, 561 01 77, 603 741 922
- * P.O.M. Spółka z o.o. ul. Tytoniowa 4, 16-300 Augustów tel. 087 643 34 76, fax. 087 643 34 78

www.bin.agro.pl

WIATY

na sprzęt rolniczy

"BIN" Sp. z o.o.
87-700 Aleksandrów Kuj.,
ul. Narutowicza 12,
tel. 054 282 88 17, tel./fax 282 88 31.

cityart@bin.net.pl

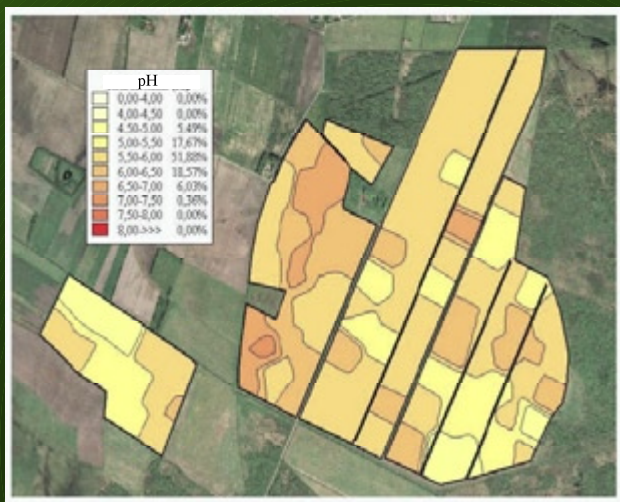
Mustang
Król wśród pól

**TERAZ RÓWNIEŻ
W KUKURYDZY!**

 Dow AgroSciences
Dow AgroSciences Polska Sp. z o.o.
ul. Domaniewska 50A, 02-672 Warszawa
tel. 0-22 854 03 20, fax 854 03 29
e-mail: fwrpols@dow.com

PROFESJONALNE MAPY GLEBOWE

Wykonujemy usługi określania zasobności i zmienności glebowej. makroelementy (fosfor, potas, magnez) i pH mikroelementy (cynk, mangan, miedź, żelazo) inne (bor, siarka, próchnica, metale ciężkie i inne) **Dane w formie map oraz elektroniczne.** Opracowujemy zalecenia nawozowe, mapy zmiennego dawkowania nawozów. **Pomiary do wniosków IACS.**

DYSTRYBUCJA

NAWOZY

PRODUKTY:

**KUKURYDZA
RZEPAK
INOKULANTY**

STACJE POGODY

KOMPUTERY ROLNICZE

Nawigacja równoległa

Dokładności nawigacji do 1-2cm!!!
Możliwość jazdy automatycznej
Dane wykonanych zabiegów
Szybkie przenoszenie między pojazdami

Zmienne dawkowanie nawozów

Współpraca z firmowymi sterownikami
Kontrola dawkowania
Dane faktycznego dawkowania

Szymańczak Kamil

telefon (46) 86 145 00
komórkowy 509 191 474
e-mail kam-rol@tlen.pl